

Молода Україна

журнал українськот демократичної молоді

РІК ВИДАННЯ ХХIII

КВІТЕНЬ — 1973 — APRIL

Ч. 211

НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Leo. Lupul
P. O. Box # 203
Niagara on the Lake, Ont.

Victor Zwetkow
6465 — 43 Ave., Apt. 1
Montreal 410, Que.

В США:

Головний представник
Alex Konowal,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, Ill. 60005

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J., 08525

Iw. Hryntko,
416 Maple Ave.
Philadelphia, Pa., 19116

L. Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warren, N. Y., 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У Зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko,
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko,
78 Kensington Park Rd.,
London W. 11, — England

В Австралії:

S. Krywolap,
Box 1586 M,
G. P. O. Adelaide,
S. Australia.

Листування з редакцією та
адміністрацією просимо
слати на адресу:

MOLODA UKRAINA
Box 40, Postal Station "M"
Toronto, Ontario, Canada
M6S 4T2

МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді

Голова ЦК: Ю. КРИВОЛАП

Редакція Колегія.

Адреса ЦК ОДУМ-у:

O. D. U. M.

**221 Edridge Way
Catonsville, Md. 21228, U.S.A.**

A Ukrainian Monthly Magazine.
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Democratic Youth
Association.

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: G. KRYWOLAP

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ :

Річна передплата: 12 чисел. — На два роки: 24 чисел.

У США:

12 чисел — \$5.00 (амер.); 24 числа — \$9.00 (амер.)

У Канаді:

12 чисел — \$5.00 (канадських); 24 числа \$9.00 (канадських)
Ціна одного примірника у США і Канаді: 50 центів.

В усіх країнах Південної Америки:

12 чисел — \$2.00 (американських); 24 числа — \$3.50 (америк.).
Ціна одного примірника: 0.25 amer. дол.

В усіх країнах Європи:

12 чисел — \$2.50 (америк. дол.); 24 числа — \$4.50 amerik. дол.)
Ціна одного примірника: 0.30 amer. дол.

В Австралії:

12 чисел — \$3.00 (австр. дол.); 24 числа — \$5.00 (австр. дол.)
Ціна одного примірника: 0.30 amer. дол.

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтернаціональні купони (International coupon) на суму 25 канадських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову; рукописів не повертає.

Статті, підписані прізвищем або ініціалами автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: П. Тичина, А. Коссовська, М. Битинський — Поезії. І. Гончаренко — Родина і школа як чинники виховання. О. Г. — Голод — зброя гнобителів. Пам'яти полк. М. Битинського. З одумівського життя і праці. Сторінка Юн. ОДУМ-у. Гумор.

На обкладинці: Українські народні мотиви. Птахи. Малюнок Л. Панченко. "Україна".

Павло ТИЧИНА

СКОРБНА МАТИ

Пам'яті моєї матері

I

Проходила по полю
Обніжками, межами.
Біль серце опромінив
Бліскучими ножами!

Поглянула — скрізь тихо.
Чийсь труп в житах чорніє...
Спросоння колосочки:
Ой, радуйся Marie!

Спросоння колосочки:
Побудь, побудь із нами!
Спинилася Божа Мати,
Заплакала слізами.

Не місяць, і не зорі,
І дніти мов не дніло.
Як страшно!... Людське серце
Докраю обідніло.

II

Проходила по полю —
Зелене зеленіє...
Назустріч Учні Сина:
Возрадуйся, Marie!

Возрадуйся, Marie:
Шукаємо Ісуса.
Скажи, як нам простіше
Пройти до Емауса?

Звела Марія руки,
Безкровні, як лілеї:
Не до Юдеї шлях вам,
Вертайте ї з Галілеї.

Ідіте на Вкраїну,
Заходьте в кожну хату —
Ачай вам там покажуть
Хоч тінь Його розп'яту.

III

Проходила по полю.
В могилах поле mrіс —
Назустріч вітер віс —
Христос Воскрес, Marie!

Христос воскрес? — не чула,
Не відаю, не знаю.
Не бути ніколи раю
У цім кривавім краю.

Христос воскрес, Marie!
Ми — квіти звіробою,
Із крові тут юрбою
Зросли на полі бою.

Мовчать далекі села.
В могилах поле mrіс.
А квітка лебедіє:
О, зглянсь хоч Ti, Marie!

IV

Проходила по полю...
— I цій країні вмерти? —
Де Він родився вдруге, —
Яку любив до смерти?

Поглянула — скрізь тихо.
Буяє дике жито.
За що Тебе розп'ято?
За що Тебе убито?

Не витримала суму,
Не витримала муки,
Упала на обніжок,
Хрестом розп'явши руки!...

Над Нею колосочки
"Ой радуйся!" — шептали.
А янголи на небі —
Не чули і не знали.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

З великим святом Воскресіння Христового вітаємо всіх одумівців, наших
прихильників, співробітників, передплатників та українців в Україні і поза нею
сущих.

ЦК ОДУМ-у
Редакція і адміністрація "М. У."

Іван ГОНЧАРЕНКО

РОДИНА Й ШКОЛА ЯК ЧИННИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Всі ми знаємо, що цими двома чинниками не вичерпуються виховні впливи на дитину. Дитину взагалі виховує оточення, в тому числі й природа. Але з-поміж усіх середників я свідомо виділяю оцих два, бо під їх впливом дитина може перебувати найдовше, а тому дій їх найсильніші і до того можуть бути цілеспрямовані й навіть сплюнані.

Але насамперед давайте домовимось, що слід розуміти під національним вихованням. Часто й густо обмежують його до розуміння національної приналежності. Мовляв, коли людина розуміє, що вона українець і прямує до здійснення своєї держави, то тим самим вона вже є національно вихована. Отже, скажімо, німець, француз, поляк, росіянин уже при народженні є вихованими, бо все те мають. Очевидно, не можна так звужувати розуміння національного виховання. Свідомість національної приналежності то є тільки складова частина загального розуміння національного виховання.

Під національним вихованням розуміємо таке виховання молодого покоління, яке відповідає національним вимогам даного народу щодо формування людини й основується на духовості нації. Наш великий педагог К. Ушинський про це каже так: "Виховні ідеї кожного народу просякнуті національністю більше, ніж що інше, просякнуті до того, що не можливо й подумати перенести їх на чужий ґрунт. Будь людиною — це значить будь сином своєї батьківщини: пізнай душу народу і вільно працюй для його добра... У кожного народу своя ідея про виховання і в основі особливої ідеї виховання у кожного народу лежить, очевидно, особлива ідея людини про те, якою повинна бути людина в розумінні народу в певний період його розвитку. Кожний народ має свій власний особливий ідеал людини і вимагає від свого виховання втілення цього ідеалу в окремих особистостях". (Листи із Швейцарії.)

Отже, ми обстоюємо оце глибше й повніше розуміння національного виховання як формування національного типу української людини, як його витворив сам народ упродовж тисячоліть свого існування. Ось таке повноцінне виховання має велику вагу для поглиблення національного самопізнання, як твердить той же К. Ушинський. Він каже: "Суспільне виховання, яке зміцнює й розвиває в людині народність, розвиваючи в той же час її ум і самосвідомість, могутньо впливає на розвиток народної самосвідомості взагалі; воно вносить світло свідомості в тайники народного характеру, сильно й благодійно впливає на розвиток суспільства, його мови, літератури, його законів, словом на всю його історію."

Аналізуючи наш національний характер і нашу українську духовість, можемо помітити такі

три принципи її: поперше, глибоку релігійність і то нашу православну; подруге, демократизм і третє — толерантність. Тому наше національне виховання повинно ставити своїм завданням виховувати молоді покоління в дусі нашої православної релігії, в дусі демократичного світогляду і в дусі толерантного ставлення до інших людей, які мають дещо інші погляди чи переконання.

Чим оправдуємо ми це прагнення формувати українські душі нашої молоді, цебто творити з них український тип людини, а не якийсь інший? Чи не є наші намагання простими й безпідставними національними амбіціями? Рішуче мусимо сказати, що це не є прості амбіції. Ні. За це промовляють і дитяча психологія і розуміння нашої української духовости.

Психологія дитинства стверджує, що діти народжуються з готовими вже певними нахилами й уподобаннями. У праці "Про народність у суспільному вихованні" Ушинський каже: "Природні нахили роблять виховання легким і ефективним, коли це виховання йде по лінії тих нахилів. Коли ж через виховання треба певні нахили (негативні) змінити, викорінити, тоді потрібно в людині витворити інші нахили, можливо, протилежні, цебто створити другу природу. Це шлях упертої й довгої праці."

На цій підставі ми твердимо, що українська дитина, яка вже при народженні має задатки української душі у вигляді певних нахилів і бажань, буде легше, скоріше й з більшим успіхом розвиватися на своєму національному матеріалі. Бо інший, чужий матеріал не буде співзвучний природженим нахилам і не викличе таких перевживань.

Друге. Неспотворений тип української людини мав високі моральні якості. Основи християнської науки закорінювались у щоденному побуті української людини на підставі глибоких релігійних переживань. Висока християнська мораль мусить бути загальнолюдським скарбом. Тому, формуючи тип української людини з її традиційною християнською мораллю, ми тим самим будемо творити загальнолюдські скарби, ба можемо навіть служити прикладом для інших.

Родина.

Із усього сказаного про спадкові властивості дитини робимо висновок, що найбільш природним і тому найбільш могутнім фактором виховання її є родина. Вона бо вилонює з себе нового члена національної спільноти, наділяючи його своїми чи свого роду фізичними й психічними властивостями. Спорідненість оцих властивостей створює атмосферу особливої близькості й єдності усіх членів тієї родини. Отже справжню суть рідини становлять не так наявність фізичних складників її як батько, мати й діти, а

в більшій мірі ота родинна атмосфера — ласка, тепло, радість душевної близькості, взаєморозуміння й взаємопросякання. Ось якраз тому то родина являється ніким і нічим незамінним чинником виховання особливо в перших днях і роках дитинства. Сучасний німецький педагог Ф. Шнайдер каже, що "родина уgruntована є безпосередньо самим Богом для вирощування й виховання наступних поколінь і тим самим має природне право переваги перед державою". (Вступ до наукової педагогіки.)

Перші враження дитячих літ особливо сильні. Вони лишають сліди на все життя до старости. Тому так важно, щоб родина це усвідомила, забезпечуючи дітям радісне, світле й чисте під моральним оглядом дитинство. Особливо сильне діяння родинної ласки й тепла. Проміння родинної любові й ласки огривають потім людину вприсовж усього наступного життя. Я позволю собі назесті тут дуже цінні думки нашого педагога А. Макаренка щодо рідинного виховання. "Тільки той, хто в дитинстві утратив родину, хто не має з собою жадного запасу родинного тепла на довгий життєвий шлях, той добре знає, як іноді холодно становиться на світі... Люди, виховані без батьківської любові, часто є покалічені (морально) люди. Я признаю безко нечну, безмежну й безоглядну певність в не обмеженій могутності виховної роботи... Я не знаю жадного випадку, щоб повноцінний характер виник без виховної обстанови, або навпаки, щоб зіпсущий був, не дивлячись на правильну виховну роботу." (Книга для батьків.) І далі: "Зростання й виховання дітей — це велике, серйозне й страшно відповідальне діло і, до того, воно трудне. Коли ви родили дитину — це значить довго наперед у майбутньому ви віддали їй свою увагу, свою ъвлю й свої думки."

Українська родина в еміграції то є краплина національної нашої стихії і вона найкраще може забезпечити національне наше виховання в повному розумінні, як то сказано вище. Але вона особливо мати в ній, повинна бути свідомою своїх обов'язків, а також хоч елементарно знати педагогічні вимоги. Першочергові обов'язки батьків щодо виховання є не тільки обов'язком перед власними дітьми, а також і перед національною спільнотою. Бо ж родина готовить члена цієї спільноти, і добрий чи злий стан національної спільноти буде залежати від доброго чи злого виховання в родині. Ніде дитина так не навчиться національних традицій і звичаїв, як у своїй родині, бо тут діє приклад батьків і родинні, пов'язані з тим, переживання.

Говорячи про благодійний вплив батьківської любові на дітей, слід тут же застерегти проти викривлення тієї любові. Буває в родинах, особливо, де діти одинаки, запанує т. зв. сліпа любов. Така сліпа материнська любов у всьому поступає дитині, виконує всі її забаганки. Тут уже нема керування виховним процесом, а безвільне слідування за примхами й свавільством дитини. Дитина це скоро запримітить, і ось вам росте маленький деспот у родині. Цей деспот буде дже-

релом неприємностей, страждань у родині батьків, як також і у власній родині, як виросте. "Сліпа материнська любов не дає радості дітям. Така любов спричиняє тільки злість, жадність, egoїзм, порожнечу душі", каже Макаренко.

Буває й навпаки: батьки надто сувері до дітей. Діти чують тільки грізні крики чи повсякчасні заборони всього, за що береться активна природа дитини. Це теж не добре, бо така суверість може приголомшувати дітей, застрашувати їх і не дасть зможи нормально розкриватись душевним силам дитини. Пізніше така суверість може зробити укриту злість і хитрування навіть нахиля до обману. "Не самодурство, не гнів, не крик і не упрошування, а спокійне, серйозне і ділове розпорядження — ось у чому повинна виявлятися техніка родинної дисципліни", каже той же Макаренко.

Важливим моментом родинного виховання є ще певний режим дня в родині в тому числі й режим для дитини. Все в природі відбувається ритмічно: зміни дня й ночі, зміни пір року, рух небесних світил і т. д. Цьому ж ритмові підлягає життя організму людини: биття серця ритмічне, чергування діяльності й відпочинку, навіть зміни настрою тощо. Ритмічність то є універсальний закон природи, і людина мусить підлягати йому, щоб зберегти гармонію й рівновагу сил. Ми всі так любимо цей ритм у піснях, у танцях, у мові. Ритм то є перш усього певний порядок. Але мусимо з прикістю призватись, що в своєму щоденному побуті, коли маємо зможу самі розпоряджатись своїм часом, не завжди дотримуємося певного ладу. Одного дня рано встаємо, а другого валиємося у постелі лиших дві години. Так само невпорядковані бувають сніданки, обіди чи вечери. А найбільше невпорядкованості буває в праці, коли вона регулюється не фабрикою, а нами самими. Ось така розкиданість, такий хаос то є брак справжнього доброго виховання, починаючи з дитинства. Це є брак ритму в нашому житті, брак самодисципліни. Сучасний німецький педагог Ф. Шнайдер навіть твердить, що таке незпорядковане, безладне життя людини впливає на її нервову систему, порушуючи нормальні функції її. Він каже: "Ціллю плекання дітей-немовлят є гартування: свіже позітря, прохолодні купання й обмивання, тверда постіль. У цьому психічний момент: в дитині разом з цим гартується дух, перемагається м'якотільність, боязкість, підвищена чуттєвість і прищеплюється безстрашність, мужність, відпорність до холоду й болю, стримління перемоги всяких перешкод. Тому таке приучування в дитинстві є найважливіший виховний засіб... Найпростіша дорога до виховання привичок є вристання в твердий і добре осмислений порядок дня, неділі, років — у певний час вставання, сягання, годівля, праця й відпочинок, система позодження в родині, установах тощо." (Вступ до наукової педагогіки. Стр. 154.)

Отже певний режим у родині й сувере дотримання його є необхідною умовою доброго виховання. "Точний режим дитячого дня, — каже

Макаренко, — цілком необхідна умова виховання. Коли ви не маєте такого режиму й не думаете його завести, для час абсолютно непотрібна робота слухати допозіді й читати книжки про виховання. Призичка до точності в часі — це привичка точних вимог до себе. Точний час залишення пестелі — це найзажливіше тренування волі, що спасіння від розпещеності. Точне прибуття на обід — це поетага дэ матері, до родини, до інших людей, що поетага до самого себе. А всяка точність — це підлягання дисципліні й батьківському авторитетозі." (Книга для батьків.)

Ми, педагоги, повинні бути свідомі того, що брак самодисципліни в нас то є хиба нашого національного характеру. Пісборювати цю хибу, починаючи з дитячих років, і є нашим завданням. А пісбороти її можемо, затримавши точний режим і посилюючи дисципліну.

Я торкаюсь тут лише деяких проблем родинного виховання і то побіжно. Але ще муши підкреслити особливу важу погодженості між батьками щодо виховання дітей. Нішо так не шкодить справі виховання як різне, відмінне розуміння його й сперечання про це в присутності дітей. Тоді підважується авторитет батьків, нищиться єдина цілеспоямованість у вихованні й заплановує безладдя. А тому молоді люди, що думають дружитися й творити свою нову родину, повинні добре приглянувшись одне до одного. Повинні усвідомити, що в них є спільногого, гармонійного, а що й наскільки відмінного, пам'ятаючи, що чим більше буде в них єдності в поглядах на релігію, на родину й ролю кожного з них у ній, на справу виховання дітей і т. д. — тим більше буде забезпечена божурна й радісна атмосфера їх родини. А це є добра умова виховання й зростання дітей.

Наша стара українська патріархальна родина, в загальному, була добрим середником виховання. Та родина була глибоко релігійною, додержувалась своїх старожитніх традицій і звичаїв. Так виховувала й своїх дітей. Але вже на наших очах відбулися й відбуваються великі зміни, велика руїна. Більшевики цілеспрямовано руйнували нашу родину: сіяли в молодих дитячих душах недовір'я до своїх батьків, нищили батьківський авторитет. Потім завірюха другої світової війни. Розпад родин і творення нових. Це все не могло не відбитися на занепаді виховних інстинктів нашої родини. Ті інстинкти, потреба батьківського розумного піклування своїми дітьми, заникають. Іще для них зрозуміле піклування про фізичний добробут дитини. Вони годують і одягають своїх дітей, але при цьому забувають про душі їх і зовсім не дбають про духовний ріст своїх дітей. А це ж є головне. Під впливом оточення тут матері наших родин обов'язково шукають праці по фабриках, хоч дома можуть бути малі діти. Спонукую їх до цього жадоба матеріального збагачення. В родинах панує переважно, так би мозити, долярова атмосфера. І в такій атмосфері зростають діти. Батьки навіть не підозрівають того, що кожне збільшення їх конто-

Алла КОССОВСЬКА

У ВЕЛИКОДНЮ НІЧ

Ніч оксамитна, ніч Великодня,
Над усім світом неба безодня,
Блімають лагідні вогники свіч,
Ніч Великодня, освячена ніч.

Серце тріпоче в глибокім зворушенні.
Всі почуття, переміщені, зрушени.
Всі піклування усунено пріч
В ніч Великодню, задуману ніч.

На кладовищі червоні лямпади:
Душі спочилих Воскресенню раді.
Ніч таємнича, ніч Великодня,
Чом ти така незвичайна сьогодні?

Може тому, що навколо у темряві
Блімають вогники ніжно-таємні?
Може тому, що нам душі замучила
Туга за домом, гірка і жагуча?

Ти ж нам навіюєш, ніч таємнича,
Теплу надію, що нас ще покличе
Наша Вітчизна, наша країна
В час Великодній свого Воскресіння.

(Із збірки "Паморозь")

в банку означає в той же час зменшення, зубожіння морального й душевного стану їх дітей та їх самих. Вони не помічають, бо не мають часу над цим думати, що між ними й їх дітьми росте прірва, післяважується відчуження. А це тому, що діти не мають благодійного впливу своїх батьків, а зростають в атмосфері неконтрольованих негативних впливів чужого оточення, часто-густо вулиці. Отже родина, ота патріархальна українська родина і тут руйнується, бо батьки не є свідомі своїх найперших обов'язків перед дітьми. Чи можемо ми, українські педагоги, спокійно це спостерегати? Очевидно, ні. Разом з з нашою Церквою ми повинні піднести голос тривоги й шукати порятунку, звернути увагу збайдужилих батьків на їх обов'язки перед дітьми, навчити їх оті обов'язки правильно розуміти й виховувати. А також розкрити очі їм на ті небезпеки, які їх чекають.

(Далі буде)

ГОЛОД – ЗБРОЯ ГНОБИТЕЛІВ

(Слогад)

Цього року ми з сумом згадуємо і вшановуємо пам'ять тих мільйонів українців-хліборобів, що загинули від голоду, який у 1932-1933 р.р. зловмисно й штучно створив комуністичний уряд в Україні.

Політичні передумови цього злочину вивчили і зробили свої висновки наші історики, політики та економісти. Ми ж можемо лише в загальних рисах сказати, що після довгого і завзятого спротиву України, перевагою зброї та своєю численністю московське військо у 1920 р. залило Україну й окупувало її. Прийшла советська влада, яка перш за все взялася грабувати і вивозити в Росію плоди щедрої української землі й праці селян, споконвічних „годувальників“ Европи: збіжжя, худобу, вугілля, залізну руду тощо.

Москва зломила збройний спротив українського народу, але не зломила його почуття окремішності, незалежного духа, одвічного прагнення справедливості, добра. Навпаки, у двадцятих роках почалося піднесення української культури: загальна українізація, рідна мова в школах, зростання національної свідомості, народної гордості, з ними: жадоба до науки і розвитку, великий приплів талановитої молоді в літературу, у вищі фахові школи. Кола української інтелігенції ширшали, піднімали нарід із забуття, голосно заявляли про його право на поступ і належне місце в світі.

І всі ці творчі сили йшли, переважно, із села.

Такий буйний розвиток України стравожив Москву, яка передбачала небезпечні для неї наслідки його. Треба було якнайшвидше загальмувати цей поступ, приборкати, знекровити нарід.

Москва добре засвоїла правило стародавніх за воївників: „Розділяй і володій“ і незмінно протягом цілої своєї історії дотримувалась його.

Отже, треба було кинути кістку. Нею стало різке розшарування селянства на прошарки: незаможники, середняки, куркулі, підкуркульники, які зробили тисячі розісланих вишколених московських агітаторів після XV з'їзду ВКП(б) 1927 р., що поставив колективізацію центральним завданням партії на селі.

Село втратило свою згуртованість, єдність. А потім прийшли розкуркулення і колективізація. Так почалося моральне і фізичне нищення селянства.

Про цей період двадцятих років хоч і написано чимало, проте про нього ще можна багато написати і сказати.

Спробую коротко розповісти про голод 1932-1933 р.р. так, як я його бачила і пережила.

Моя родина жила тоді в Харкові. Уже в 1928 році селяни почали приїжджати до своїх рідних і друзів у місті, розвідати щось про дальшу політику уряду і порадитися, що робити. Дехто з далекоглядніших, не чекаючи розвитку дальших

подій, розплодували своє господарство, а то й так кидали його і виїдждали якнаїдалі від свого села в промислові райони і ставали там робітниками.

Після запровадження загальної колективізації у 1929 р. помітно збільшився доплив селян до міста — щораз більше можна було побачити їх на вулицях. Одні з них, тікаючи від колективізації, прохали притулку у рідних і знайомих, інші, уже розкуркулені, але не вивезені, шукали притулку і праці. Вони понуро, часом цілими родинами, проходили попід будинками, ці загнані в глухий кут люди, не розуміючи, що роблять з ними і за що. Ще ж кілька років тому для піднесення сільського господарства країни, ім нарізали по 16 десятин на т. зв. культурні господарства. І вони підносили його: купували с-г. машинерію, обробляли згідно агрономічної науки землю, заводили племенну худобу, насаджували садки, копали ставки, сонце зустрічали на ниві, кропили їх своїм потом і вона по-материнському повертала їм сторицею. А тепер у них все придбане забрали: худоба негодована гине в колгоспах, збіжжя, вивезене на станції, мокне і пріє просто неба. А їх оголосили ворогами, найлютішими ворогами людей. Це тяжко було зрозуміти, ще тяжче передносити.

Тим часом життя в Харкові суворішало, люди спохмурніли, були якісь заклопотані, непривітні. Шепотом переказували довіреним друзям про лихо на селах, про своїх рідних там, про переслідування тих, хто помагав розкуркуленім, про примусову колективізацію, тортурування і висилку цілих родин у далеку сибірську тайгу, про розгублених холодних і голодних дітей.

Крамниці в місті порожніли, запроваджено харчові картки. На сторінках часописів зарясніли, а з гучномовців залунали істеричні волання, що куркулі позакопували й погноїли хліб. Що це ледарі, дармоїди, які не хочуть працювати. А держава потребує хліба!

Зате на „товкучці“ було пожвавлення — селяни випродували якось врятовані свої, а може ще й батьківські надбання: сорочки, часом ні разу ненадівані, плахти, рушники, наліжники, настільники, рядна, чудові вовняні килими, сувої тонкого полотна, вибіленого на ранкових росах. Випродували, бо ж треба якось жити поки знається робота, притулок.

Так надійшла осінь 1932 р. Урожай того року був цілком достатній, щоб прогодувати населення не лише України. Але у пресі, на всіх зборах в установах, фабриках і заводах стояла одна вимога: „країна потребує хліба!“ „Викачувати“ цей хліб з України Москва вислава тисячі перевірених комуністів, які без жалю забирали у селян хліб до зернини. Не ймучи віри тому, що робилося, і все ще сподіваючись якихось змін, селяни доїдали залишки городини, зварений послід, по-

їли собак, котів. Мертвою тишею зустріло село 1933 рік. Хиткими тінями блукали люди по подвір'ях, шукаючи чогось поїсти. Зневірившись, нещасні кинулись до міста. Поки ще було щось продати чи проміняти, то сяк-так трималися, а коли останній рушник зник у кошику міщенки, а на роботу ніде не приймали, то перед очима стала видима смерть. Найбільше їх можна було побачити на бічних вулицях, або на базарах, бо з головних міліція їх проганяла. Темними купами сиділи і лежали вони попід парканами, обличчя набряклі аж зелені вкривав якийсь сірий мох, очі безнадійно, непорушно дивились перед себе. Інші, ледве пересуваючи спухлі ноги, ходили, заглядали у кожну шпарочку, може щось знайдуть істівного.

Появилися діти, батьки яких повмирали або покинули їх, сподіваючись, що їх візьмуть до дитбудинків, і вони, може, виживуть. Обідрані, завошивлені вони мовчки тулились до стін будинків і лише їхні великі очі на вузеньких сірих личках благали милостині — крихти хліба. Найтяжче було проходити повз них. Але люди проходили — свій невеликий приділ хліба вони мусіли дати своїм дітям, бо тоді "людське серце до краю обідніло".

Взимку появився в продажу хліб без карток т. зв. комерційний, який продавали значно дорожче за картковий. Як тільки люди дізналися про це "добродійство" влади, відразу ж біля пекарень та хлібних крамниць утворилися тисячні черги. На нашій вулиці була пекарня, до неї день і ніч стояла черга. Чергу "застоювали" себто запам'ятували тих, хто стояв попереду і позаду, потім стали писати списки, вибирати сотенного, який кожну годину "перекликав" свою сотню. Хто не обзвивався, того скреслювали. А щоб вірніше було, писали чергові номери на рукавах або на спині одеждини. Перед відкриттям пекарні люди в черзі міцно охоплювали один одного за поперек і так трималися, щоб бува хто не вліз попереду. Така черга нагадувала величезну гусеницю і тяглась вона через кілька кварталів.

Якось увечері ми поїхали до Харківського вокзалу. Ліпив мокрий сніг і у світлі ліхтарів косими покосами лягав на землю. Висівши з трамвая, ми побачили на площі, скільки око гляне, темні купи людей. Прикидані снігом одні з них сиділи, обгортаючи полами дітей, інші лежали. Вони були так близько один біля одного, що трудно було пройти поміж ними. Чорне бездонне небо вгорі, море людського горя внизу, підсліпувате блимання жовтих ліхтарів між ними та тиша, важка тиша, яку не могли сколихнути навіть клаксони авт і дзвінки трамваїв — вони тонули в її гущині. Це була макабрична картина, страшніша за Дантове пекло. Ми посувалися, як по дну глибокої прірви, намагаючись не наступити на якусь із цих безмовних постатей. Чому вони мовчать? Чому не ридають, не кричат, не проклинають?... Не протестують?...

Нарешті ми зважились заговорити, запитати. Відповідь була безбарвна, без жодних емоцій. — Так, вони їхали в Росію, там же нема голоду.

На кордоні Росії їх перегнали в інший потяг і завернули назад. Привезли сюди і вигнали на площе. Другий день тут. Що буде далі? — невідомо. Так, з ними є діти. Кілька вже померло і старих теж. Голос глухий майже нечутний — десь по той бік життя.

Ми почувалися винними: вони голодні, ми — ні. Вони, їхні батьки, діди годували наших дідів, батьків, нас, а сьогодні ми не можемо нагодувати їх, повернути їм наш борг. Співчуття наше їм не потрібне. Їм потрібний хліб.

Пригноблені ми поверталися додому. Я не могла заснути. Як тільки змикала очі, мене обсипало мокрим снігом.

На ранок тієї ночі придавив мороз. Снігова кваша замерзла, до неї попримерзали люди. Їх віддирали гаками від бруку і кидали на авта. На другий день площа була порожня. Куди діли решту живих, ніхто не зінав.

У той час я працювала часом допізні і доводилося повертатися додому вночі. Хоч де-не-де на безлюдних вулицях видно було міліціонерів, але люди уникали ходити пішоходами, близько будинків, бо були чутки, що з темного підворіття хапали перехожих, вбивали їх і їли.

навіть продавали на базарі вироби з людського м'яса, а то можна було й перечепитись через якогось мертвого. Отже, як і всі, я завжди йшла середину вулиці. Проходячи повз асфальтові казани, часом чула дитячі голоси, хлипання, лайку. Це безпритульні, покинуті діти і харківські "ракли" ночували там. Їх ловили, відвозили в дитбудинки, а що там було так само і голодно і холодно, то вони тікали назад до міста. Натикалась інколи на облави, які щоночі робила міліція на голодних селян. Їх витягали з їхніх скованок і живих і вмираючих, а то й мертвих скидали на трохи і вивозили далеко за місто і викидали серед засніженого поля. Хто ще мав силу, вертався до міста, а решта залишалися у полі, аж поки весною зійде сніг, і орачі побачуть їх. Виснажені, брудні й обдерті голодні селяни відрізнялися від мешканців міста, і міліція витягала їх з черг за хлібом, якщо люди не встигали заслонити їх. Якось стоячи в черзі, я побачила на протилежному боці вулиці двох дітей, що лежали на брукові, поклавши голову на пішохода, а над ними скилився худий, мов кістяк, чоловік. Одна жінка у черзі розповіла, що цей чоловік уже два дні намагався дістати хліба та все не вистачало йому. А сьогодні він, стоячи в черзі, раптом заволав: "Люди добрі, пустіть мене наперед, дайте хліба, діти ж мої помирають!" Цей розплачливий крик несподівано розтопив зачерствілі серця, і люди загукали до пекарні: "Дайте, дайте йому хліба. він стоять у черзі". Через хвилину йому до рук поклали хліб. Трудно переставляючи ноги, він пішов до дітей, розломив їм по кавалку свіжого хліба. Майже несвідомо вони запихали його в рота і не жувавши ковтали. Батько дивився на них і примовляв: Іжте, мої дітки, іжте. Помрете ви, помру і я". Діти справді померли, а батько доходив біля них.

О. Г.

ПАМ'ЯТИ ПОЛК. МИКОЛИ БИТИНСЬКОГО

У неділю 24 грудня м.р. несподівано відійшов у вічність славної пам'яти колишній вояк армії УНР, громадський діяч, приятель української молоді полковник Микола Оверкович Битинський.

Полк. Микола Битинський народився 24 листопада 1893 р. в м. Літині на Поділлі в Україні. Походив він із старовинної священичої родини. Початкову освіту та Педагогічні Курси закінчив в Кам'янці Подільському. Одночасово закінчив Художньо-Промислову Школу по клясі малювання. Дитячі і юнацькі роки до самої військової служби провів у Кам'янці Подільському. По закінченні Військової Старшинської школи брав участь у Першій світовій війні.

До Української Армії Української Народної Республіки вступив в ранзі поручника в 1918 р. та брав участь в численних боях проти московських більшевиків та деникінців. В грудні 1919 р. вступив до 6-ої Січової Стрілецької Дивізії ген. хор. М. Безручка, у складі якої брав участь в боях проти кінноти Будьонного в 1920 р.

Перейшовши Збруч з Армією УНР в листопаді 1920 р., дістався до табору інтернованих в Щипорно біля Каліша. В таборі зайнявся видавничутою та культурно-освітньою працею як начальник Культурно-Освітнього відділу Штабу Дивізії табору, а також викладав на курсах українознавства історію України. З табору інтернованих дістався до Праги в Чехії, зробив матуру й закінчив Український Високий Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова по відділу історії та суспільних наук з званням педагога середніх шкіл. Приватно студіював графіку і геральдику. Якийсь час учителював в українській гімназії в Білках на Закарпаттю. В 1939 р. у складі Карпатської Січі брав участь в боях проти мадярів. У 1944 р. працював у Штабі Української Національної Армії, у ген. хор. Павла Шандрука. По Другій світовій війні в тaborах у Німеччині викладав у середніх школах історію, малювання та мистецтво. В 1951 р. з дружиною Надією переїхав до Канади.

У Канаді, в Торонті викладав теорію та історію українського мистецтва на курсах українознавства ім. Г. Сковороди понад 11 років і три роки на курсах українознавства ім. І. Котляревського.

Полк. М. Битинський під псевдонімом Микола Оверкович писав вірші найбільше з воєнною тематикою, як напр.: "Сузір'я лицарів", "Крути", "Дума про Щербака", "Епітафія на могилу 389 базарських героїв" та ін. Малярський хист полк. М. Битинського виявився найбільше в ділянці графіки і геральдики. М. Битинський був широко відомий як знавець геральдики. Між іншими працями на теми української геральдики можна зазначити найбільш цінні праці, як напр.: "Альбом гербів українських земель" (32 таблиці), "Герби українських гетьманів" (20 таблиць),

Полк. Микола Битинський

"Уніформи Українського Війська доби Визвольної Боротьби 1917-21 рр. (186 таблиць), та ін. Також полк. М. Битинський виготовив проект Хреста ім. Симона Петлюри і проекти багатьох надгробних пам'ятників, хоругов, знамен, стягів та ін.

Полк. М. Битинський був членом Української Вільної Академії Наук в Канаді, довголітнім членом Українського Національно-Демократичного Союзу в Канаді, членом 5-ої Станиці Союзу Бувших Українських Вояків в Канаді, членом Православної Катедральної Громади, членом Братства св. Володимира.

Від самого заснування ОДУМ-у полк. М. Битинський був не тільки дорадником, а й брав активну участь у праці організації та був членом Виховної Ради Юного ОДУМу.

Він опрацював емблему ОДУМ-у, прийняту на конкурсі в 1953 році. Вона є на одумівських прaporах і її носиться на лівому рукаві одумівської уніформи. У символіці емблеми блакитне поле і золотий тризуб наслідують барви державного герба України. Пшеничний триколос означає трудовий добробут України, а білий колір — духову чистоту молоді. Композиція всіх частин одумівської відзнаки символізує прагнення української молоді жертвово працювати на добру славу і щастя Батьківщини. Згідно з загальними принципами знаківництва емблема ОДУМ-у є зовнішнім знаком гідності, права і власності організації.

Полк. М. Битинський виконав мистецьке оформлення обкладинок кількох чисел журнала

"Молода Україна". Його статті на геральдичні та інші теми були вміщені в журналі. В першому томі "Порадника одумівця" є його праця про державні інсигнії України, а в другому томі, що тепер друкується, будуть поміщені статті про Базар і Крути.

Він читав лекції з мистецтва України на курсах українознавства ім. Котляревського при катедрі св. Володимира в Торонто і на курсах виховників Юн. ОДУМ-у; опрацював матеріали для виховників: казки, легенди, байки, міти і гри, з відповідним поясненням застосуванням їх у праці з юношами. Ніколи не відмовлявся від праці, пов'язаної з вихованням молоді, був завжди уважним вчителем і другом її. Його світливий образ, безкорисна любов до молоді, його життя і праця будуть прикладом для молоді.

Микола БИТИНСЬКИЙ

МІСТИЧНА ПОЕМА

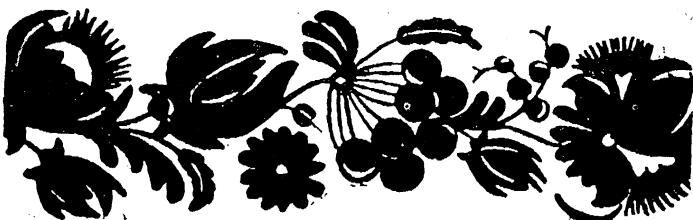
Миє отмініє, і Аз воздам.

Ой упав вже сірий смуток та на ниви голі...
Ой, не вийде вже весною вільний орач в поле;
Не розкрає гострим лезом лану чорні груди,
Не покропить живим зерном чорноземні груди
І не зросить рідну землю животворним потом;
Не розсіє, не розвеє в ній свої турботи;
Не зростить в ріллі родючій ясній надій,
Не згадає в пісні вільний літа молодій...
Ой, упав же сірий смуток на поля самітні
І затъмарились журбою далечі блакитні.
Не понесуть вже на ниву серпи літом жници,
Не покриють лан веселій золотом пшеници...
Осінь журно привітає країну багату,
А зимою з жахом зиркне голод в кожну хату...

**

Ой, упав же сірий смуток на лани розлогі.
Ані стогону-молитви, ані скарг до Бога...
Німогою оповилася здолана Вкраїна,
І примарою над нею ізнялась Руїна.
Ані гніву, Правди-Гніву, Гніву й Помсти грому
Не почути, не пізнати на степу німому...
Ой, упав вже чорний смуток на порожні луки.
Плаче вітер над полями та ще крячуть круки...

"Сенотаф"

ТАБОРИ ОДУМ-У

Всеодумівські табори молоді

США і Канади

Всеодумівський табір молоді США і Канади у віці від 13 до 19 років відбудеться цього року на оселі ОДУМ-у "Київ" на Сході США від 14-го до 28-го липня 1973 року. Командантом табору буде Іван Павленко. Командою табору будуть одумівці, що мають ступень старшого виховника кандидата чи участника, щоб після відбуття виховно-відпочинкового табору й відповідного іспиту дістати ступень старшого виховника-провідника.

Табір ОДУМ-у США і Канади відбудеться під гаслом "800-ліття Полтави".

Сьомий табір виховників ОДУМ-у

Від 30 червня до 15 липня 1973 року на оселі ОДУМ-у "Київ" в штаті Нью Йорк відбудеться сьомий з черги табір виховників Юного ОДУМ-у. Число курсантів буде обмежене.

Всі курсанти, а також і команда, мусять приїхати з своїми шатрами, в яких перебуватимуть коло річки впродовж двох тижнів.

Командантом табору виховників буде д-р Юрій Криволап, голова ЦК ОДУМ-у. Через те, що число курсантів обмежене, філії можуть висилати на цей табір лише тих одумівців, що хочуть працювати в роях виховниками і відповідно підготовлені до того та добре знають українську мову — усно й на письмі.

Табір ОДУМ-у в Міннесоті

Виховно-відпочинковий табір ОДУМ-у на Заході США, в штаті Міннесота, цього року відбудеться, де й попередні роки, в Сіблей Стейт паркові, 120 миль на захід від Міннеаполісу від 4 до 18 серпня 1973 року. Докладні інформації про табір будуть подані пізніше.

СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо наше щире співчуття Борисові Олександрову, поетові, письменникові, літературознавцеві, довгорічному редакторові "М. У." і нашему співробітнику, з приводу смерті його батька Олександра Гребінського.

Редакція та
адміністрація "М. У."

До особливої уваги всіх канадців

ПОЛІТИКА КАНАДСЬКОГО УРЯДУ ЩОДО БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

"...політика багатокультурності в рамках двомовності — це в основному свідома підтримка свободи особистого вибору. Ми є свободні, щоб бути собою. Але таке твердження не можна трактувати як припадок. Це треба активно й послідовно плекати. Якщо сво-

Вел. дост. П'єр Елліот Трудо

"...ми щиро вітаємо декларацію уряду про принцип зберігання та плекання багатьох культурних традицій, які існують в нашій країні... ми хочемо справедливості для всіх канадців та визнання культурної різноманітності нашої країни."

Дост. Роберт Л. Станфілд, лідер Опозиції.

Палата Громад, 8 жовтня 1971

"...з глибоким визнанням обох аспектів нашого канадського життя — офіційної двомовності і багатокультурності — моя партія сердечно підтримує принципи подані... прем'єр-міністром."

Давид Е. Лювіс, лідер Нової Демократичної партії.

Палата Громад, 8 жовтня 1971

"Я абсолютно переконаний, що загал канадців погоджується з поглядами, висловленими.... прем'єр-міністром. Ми бажаємо, щоб Канада була найкращою країною для всіх людей в Канаді, для всіх етнічних груп в нашій країні."

Реал Каоетт, лідер Соціально-Кредитової Партиї

Палата Громад, 8 жовтня 1971

бода вибору якоїсь етнічної групи буде загрожена, тоді це стане загрозою для всіх. Тому політика цього Уряду йде на елімінацію такої небезпеки й на запоруку збереження цієї свободи"

Вел. дост. П'єр Елліотт
Трудо, прем'єр-міністер
Палата Громад, 8 жовтня 1971

Дост. С. Гайдаш іменований міністром внутрішніх справ з відповідальністю за багатокультурність

27 листопада 1972 р. прем'єр-міністер, вел. дост. П'єр Елліот Трудо, подає до загального відома про номінацію д-ра Станлі Гайдаша, посла округи Торонто-Паркдейл, міністром внутрішніх справ з відповідальністю за багатокультурність. Д-р Гайдаш є добре ознайомлений з етнокультурними справами, а його парламентарна діяльність яскраво ілюструє його роботу для добра й прав культурних меншин і імігрантів. Вперше вибраний послом в 1957 р., д-р Гайдаш був членом багатьох з вичайних і спеціальних парламентарних комісій, як також брав участь у багатьох офіційних делегаціях, які редрезентували Канаду на міжнародних конференціях. Його праця в парламенті була багатостороння. Він два рази був іменований парламентарним секретарем в Міністерстві народного здоров'я і суспільної служби. Він також був парламентарним секретарем для Міністра закордонних справ, Міністра індійських справ і розвитку Півночі, Міністра споживчих і корпораційних справ. Д-р Гайдаш плинно говорить англійською, французькою і польською мовами. Він здобув ступінь бакалавра та ліцензія філософії на Оттавському університеті, а медичні студії закінчив на Торонтонському університеті.

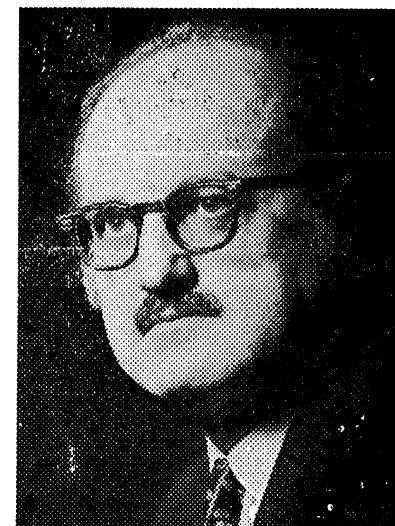
Як лікар, д-р Гайдаш поєднав своє медичне знання з парламентарним досвідом, щоб працювати над покращанням народного здоров'я та суспільної служби.

Він здобув велике визнання за свою роботу в справах етнічних спільнот, включно з виборними його почесним членом Онтарійської асоціації етнічної преси. Урядова багатокультурна політика має за завдання плекати толерантність, респект і взаємне визнання між людьми різного культурного відхилу. Ця політика відкидає однородність як бажану соціальну ціль, тому що це призвело б до нетolerантності і обмеженості.

Тепер різні народи щораз більше нав'язують близькі контакти одні з одними і, якщо світ хоче оминути багато ганебних помилок минулого, люди мусять навчитися і заохочувати других шукати за тим, що є добре, унікальне й варте збереження.

Канадський Уряд вважає, що найкращим місцем починати політику взаємного респекту і зrozуміння є саме Канада. Так, щоб люди всюди могли побачити, що Канада заохочує прикладом, а не повчанням.

Як Міністер внутрішніх справ з відповідальністю за багатокультурність, д-р Гайдаш уже започаткував цілий ряд програм, які

мають за завданням глибше втягнути всі етнокультурні групи у головну течію канадського життя.

Безперечно, що найбільш популярним серед етнокультурних груп є фінансові дотації "гренти", які дають можливість цим групам виконувати намічені пляни при допомозі свого членства. Деякі дотації, які признато в рамках урядової політики багатокультурності, подані у спеціальному додатку. Нові програми будуть опрацьовуватися, а існуючі будуть поширені, якщо вони матимуть успіх чи зацікавлення загалу.

Королівська Комісія в справах двомовності і двокультурності

В 1963 р., коли наближалося сторіччя канадської конфедерації, Федеральний Уряд по кликав до життя Королівську Комісію в справах двомовності і двокультурності із спеціальним завданням дослідження нових шляхів для осягнення більшої канадської єдності. Від часу, коли опубліковано сьогодні вже відомий Звіт Королівської Комісії, Канадський Уряд затвердив Закон про офіційні мови, провів у життя інші важливі законодавства та присвятив особливу увагу, поданим у IV-му томі Звіту, рекомендаціям, які безпосередньо стосуються великої багатоетнічної спадщини Канади.

МЕТА ПОЛІТИКИ КАНАДСЬКОГО УРЯДУ ЩОДО БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Нижче подаємо витяги з канадської урядової політики важливого значення та інтересу для всіх канадців, яку предложив вел. дост. П'єр Елліот Трудо, прем'єр-міністер Канади

"Федеральний Уряд акцептує і підтримує рекомендації щодо багатоетнічності у такому дусі, як це започатковано у Звіті. Він уважає, що канадський народ уже давно повинен був близче познайомитися з багатими традиціями різних культур, які ми маємо в Канаді. Наші громадяни прибули сюди майже з кожної країни світу й принесли з собою всі великі світові релігії та мови. Ця культурна різнопородність збагачує усіх канадців різними надбаннями цілого людства. Уряд уважає, що цю спадщину треба цінити й думає, що Канада стратила б багато, якщо б ми застосували методи асиміляції, примушуючи наших громадян занедбувати та забувати культури, які вони привезли з собою до нашої країни.

Федеральний Уряд сподівається, що кожна провінція в Канаді також позитивно поставиться до цих багатоетнічних рекомендацій. Кожний прем'єр провінції отримав від прем'єр-міністра листа, в якому з'ясовано федеральну політику та запрошено до співпраці у цих справах.

...Центральною точкою урядової філософії є переконання, що, внаслідок розвитку промислової технології та масових засобів комунікації і урбанізації, культурна різнопородність зникає швидкими темпами по цілому світі. Тепер багато уваги присвячується на денатуралізацію та деперсоніфікацію людини в масовому суспільстві, через масово поширювану культуру, засо-

би розваги та щораз більше зростаючі великі безособові інституції.

Основною потребою людини є почуття приналежності. Багато сучасних соціальних розрухів розвивається серед людей різного віку тому, що цих потреб ніхто не задовольняє. Етнічні групи не тільки задовольняють почуття приналежності, але вони стали важливим чинником у розвитку канадського суспільства. Живущі етнічні групи можуть виплекати в канадця другого, третього й наступних поколінь почуття пов'язаності з традиціями й надбаннями людства різних частин світу в окремих дібах часу.

...Етнічні лояльності не мусять і звичайно не перешкоджають ширшим почуттям лояльності до суспільства й країни. Канадська ідентичність не буде підкопана багатокультурністю. Навряд, Уряд щиро вірить, що культурний плюралізм є суттєвою основою канадської ідентичності.

Кожна етнічна група має право на зберігання й розвиток своєї власної культури й вартостей в загально канадському контексті. Ми можемо в нашій країні мати дві офіційні мови, але ми не маємо двох офіційних культур. Політика багатокультурності мусить стати політикою усіх канадців.

Закон про офіційні мови визнає англійську й французьку

мови за офіційні мови, які мають вживатися у всіх парламентарних та урядових інституціях Канади. Але цей Закон не противорічить ролі всіх інших мов, як знаряддю багатьох інших канадських культур. Знову, визнання культурних вартостей інших мов не сміє послабити позицій офіційних мов у Канаді. Ми будемо підтримувати заходи плекання і вживання їх всіма громадянами в Канаді.

1. Канадський Уряд буде підтримувати всі культури Канади й буде старатися, якщо на це дозволять ресурси, розвивати ті культурні групи, які виявлятимуть гін до розвитку та будуть корисними для Канади, а при цьому ясним буде, що вони таїї підтримки потребуватимуть. Урядова допомога мусить опиратися на базі підтримки самодіяльності.

2. Уряд Канади допомагатиме членам усіх культурних груп поборювати культурні перепони, щоб тим довести до повної їх участі в канадському суспільстві.

Закон може й буде охороняти одиниці від відвертої дискримінації. Але сенсу не-приналежності чи почуття меншевартості не усунеться самим законодавством. Опрацьовані програми мають за завдання плекати самовпевненість кожної індивідуальної культурної ідентичності, щоб кожна з них віднайшла своє належне місце в канадському житті. Історії, фільми та музеї-

ні виставки допоможуть в осягненні цієї мети.

3. Уряд буде підтримувати творчі зустрічі та обмін, якщо вони будуть проводитися в інтересі національної єдності, між усіма канадськими культурними групами.

Уряд буде підтримувати багатокультурні осередки, спе-

ціальні проекти етнічних груп і вияв у ділянках різного роду мистецтва, як також культурну виміну. Проте Уряд ясно підкреслив, що він не думає допомагати поодиноким групам відірвати себе від решти суспільства. Заплановані міри будуть підтримувати культурні групи на те, щоб вони ділилися свої-

ми надбаннями з іншими канадцями та з іншими країнами, щоб в той спосіб виявляли нашу культурну різноманітність.

4. Уряд далі допомагатиме імігрантам вивчити щонайменше одну канадську офіційну мову, щоб вони могли стати повноцінними членами канадського суспільства."

Інші аспекти багатокультурності

- 1. Допомога в навчанні мов для імігрантів**
- 2. Попірання дальнього розвитку драматичного й зорового мистецтва**
- 3. Заохочта брати участь у нарадах і семинарах для дискусій над багатокультурністю**
- 4. Заклик до всіх урядів і державних установ старатися допомогти етнокультурним організаціям.**

ПО ДОКЛАДНІШІ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ПРОГРАМ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

EDMONTON, Alberta
Room 428, Sir Alexander
McKenzie Bldg., 9828-104 Ave.
Telephone: (403) 425-6730

HALIFAX, Nova Scotia
6th Floor, Ralston Bldg.
1557 Hollis
Telephone: (902) 426-2118

HAMILTON, Ontario
150 Main W., Suite 504
Telephone: (416) 523-2355

LONDON, Ontario
395 Dundas Street
Postian Bldg., 2nd Floor
Telephone: (409) 679-4335

MONCTON, New Brunswick
1222 Main St., 4th Floor
Terminal Plaza Bldg.
Telephone: (506) 858-2028

MONTREAL, Quebec
Piece 2101
1080 cote du Beaver Hall
Telephone: (514) 283-5689

NORANDA, Quebec
243 rue Murdock
C.P. 395, piece 3
Telephone: (819) 762-4512

OTTAWA, Ontario
130 Slater, piece 1129
Telephone (613) 996-5977

STE-FOY, Quebec
1141 Route de l'Eglise
5e etage
Telephone (418) 694-3831

REGINA, Saskatchewan
10th Floor, 1867 Hamilton
Telephone: (306) 525-6155

SHERBROOKE, Quebec
Piece 500, Ed. Royal Trust
25 rue Wellington nord
Telephone: (819) 565-4772

ST. JOHN'S, Newfoundland
Sir Humphrey Gilbert Bldg.
6th Floor, P.O. Box 5368
Duckworth Street
Telephone: (709) 722-6181

SUDBURY, Ontario
Room 346, 19 Lisgar S.
Telephone: (705) 673-1121

THUNDER BAY, Ontario
Room 213, Federal Bldg.
33 Court S., P.O. Box P
Telephone: (807) 345-1451

TORONTO, Ontario
55 St. Clair Ave. E.
Room 313
Telephone: (416) 966-6554

TROIS-RIVIERES, Quebec
Piece 205 A, 550 Bonaventure
C.P. 335
Telephone: (819) 375-4846

VANCOUVER, British Columbia
Suite 201, 1271 Howe St.
Telephone: (604) 544-3753

WINNIPEG, Manitoba
401 Federal Bldg.
269 Main Street
Telephone: (204) 985-3601

Інші аспекти канадської урядової фінансової допомоги для утримання і закріплення політики багатокультурності

Дост. Станлі Гайдаш, Міністер внутрішніх справ з відповідальністю за багатокультурність постійно відбуває наради з етно-культурними товариствами з цілої Канади. Члени делегації Української Канадської федерації професіоналістів і підприємців на нарадах з міністром в Оттаві, в лютому 1973 р. (Від ліва до права) Святослав Фроляк, КР, Торонто, проф. Володимир С. Тарнопольський, Йоркський університет, Торонто. Андрій Григорович та проф. М. Р. Лупуль Албертський університет, Едмонтон.

Національна Рада Фільмів

У минулому багато фільмів накручених Радою, які не були в англійській чи французькій мовах, популяризовано закордоном. Тепер ці фільми будуть висвітлюватися в Канаді. Рада звернулася до етнічних груп, щоб вони подали, які поди фільмів вони бажають мати в межах іхніх батьків. Рада також збільшила продукцію фільмів інформативного характеру про канадців, а тепер накручуються фільми про вклад і проблеми різних етнічних груп в англійській і французькій мовах.

Національний музей людини

Національний Музей Людини це:

1. Закуп історичних пам'яток, які віддзеркалюють канадську етнічну звірничкованість.
2. Досліди народного мистецтва і музики різних етнічних спільнот в Канаді.
3. Основання окремого відділу музею та ведення освітньої роботи для інформування широких мас народу.

Як ця програма координована

Створено Міжагенційний Координаторський Комітет, який буде координувати діяльність різних міністерств і федераційних культурних агенцій. Він буде постійно слідкувати за політикою і програмами федераціального уряду і в цей спосіб забезпечити відне віддзеркалення етнічних груп в нашому суспільстві.

Фінансування багатокультурних осередків

Осередок багатокультурності — це місце, де люди різного культурного походження можуть зустрічатися одні з одними та обмінюватися цінностями своєї спадщини. Багатокультурні осередки стануть місцем для різних координованих імпрез, як от: театру, мистецтва й народного мистецтва, інформації, дискусійних гуртків, навчання музики й танців, виставок та товарищеских зустрічей.

З цієї допомоги можуть користати групи, які намагаються організувати осередок багатокультурності, який обслуговуватиме більшість етнічних груп в даній місцевості. Таким групам дасяється допомога на провірення доцільності задуму, виготовлення плянів та евентуально на саму діяльність даного осередку.

Громадські архіви

Тому що історія іміграції та культурних груп є так тісно пов'язана з історією Канади, Громадські архіви збирають рекорди й видання різних етнічних організацій та товариств. Ці реєкорди — це важливі документи для історії Канади.

Канадська консультативна Рада в справах багатокультурності

Ця Рада буде складатися з іменованих членів, які, хоч будуть відбувати службу згідно з своїми особистими обов'язками, матимуть зв'язки із своїми спільнотами та будуть поінформовані про етно-культурні організації і їхні проблеми.

Ця Рада буде діяти в національній та регіональній площах і буде відбувати засідання бодай один раз в році в Оттаві.

Національна бібліотека

Число книжок у громадських бібліотеках, які написані неофіційними мовами, є багато нижче попиту на них. Тепер в Національній бібліотеці засновано осередок багатокультурних мов і літератур. Цей осередок буде постачати до місцевих бібліотек книжки написані в мовах інших гід англійської і французької.

Мова і культура

Програма дослідження культурного розвитку має за завдання зібрати так потрібні дані про докладне відношення мови до культурного розвитку та засяг і значення затримання мови для окремих етнічних груп. Будуть досліджені освітні установи, мовні програми, преса, радіо й телебачення, щоб встановити, яку потенційну роль вони можуть відіграти в затриманні мови та процесі розвитку культури. Канадська комісія Радіо-Гелебачення також проведе досліди, щоб встановити, в який спосіб вона може допомогти всягненні цієї мети.

Студії мають загальне завдання зібрати фактичний матеріал, на якому Уряд могтиме базувати свою політику щодо неофіційних мов. Звіт прийде цього року.

Підручники

Королівська Комісія ствердила, що відчувається брак підручників для навчання неофіційних мов. В дискусіях з провінціями виявилось, що також відчувається брак засобів назначення третьої мови. Цього року признано кілька фінансових допомог на видання підручників для шістьох культурних груп.

Заплановано поширити цю програму й евентуально включити її до загальної програми допомоги підтримки неофіційних мов.

Етнічна преса

Тепер проводяться студії над етнічною пресою. Загально відомо, що вона відиграє важливу роль в інформуванні старших людей та імігрантів, як також допомагає втримувати при житті багатокультурність Канади. Ці студії стануть головною базою для встановлення урядової політики щодо етнічної преси.

Етнічні історії

Відділ Громадянства в Міністерстві внутрішніх справ замовить написання історії приблизно 20-ох етнічних груп в Канаді. Вони будуть опрацьовані докладно й по-науковому, із спеціальним описом історичного підложжя, культури, вкладу та проблем цих груп. Ця програма є доказом позитивного й вартісного визнання багатокультурності в Канаді. Уже замовлено 17 історій, а решту замовиться незабаром. Після наукового опрацювання та видання цих історій, приступиться до підготовки популярних видань для загального ежитку.

Етнічні студії в Канаді

Сьогодні існує потреба студій багатоетнічного суспільства Канади. Відділ Громадянства саме закінчив детальні студії проблем, пов'язаних з досвідом, вивиданням і навчанням в галузі канадських етнічних студій.

Проведені в життя рекомендації дадуть розв'язку на деякі проблеми, як от: брак координації дослідів, брак друкованого матеріалу, брак курсів, що стосувалися б до канадської етнічної різноманітності, у кожній галузі освітньої системи.

Канадський Уряд

ПРОВОДИТЬ В ЖИТТЯ СВОЮ ФІЛОСОФІЮ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ ВІД ПОБЕРЕЖЖЯ ДО ПОБЕРЕЖЖЯ КАНАДИ

Деякі дотації вже подано до відома широкому загалові різних канадських
етнокультурних груп

Приморські Провінції

To The Daughters of Mary
Lebanese-Syrian Society, Sydney, N.S.

To The Cape Breton Industrial Area
Multicultural Organization

Cape Breton's Cultural Diversity

Sydney, Nova Scotia—Gaelic Society
Receives Federal Grant

To The Black Historical and Dramatic
Club of Moncton, N.B.

New Denmark, New Brunswick —
Danish Canadians Celebrate
Centennial

Квебек

Imaginative Program Encourages
Friendship between Canadians and
Immigrants

Young People to Learn Polish and
French Canadian Folk Dancing and
Music

Club Portugal de Montreal Provides
Instruction in Portuguese Folklore

Course in Armenian History,
Literature and Culture

Estonian Cultural Program Gets
a Boost

Sephardic Jewish Organization
Receives Multiculturalism Grant

Roumanian Musical Spectacle

Ukrainian Art Exhibit

To The Canada Korea Cultural
Foundation, Montreal

To "La Fraternite Canadienne de
Quebec Inc.", Quebec City

To The Union Church of Montreal

To "Arc-en-Ciel" of Sherbrooke

To "Le Centre Social d'Aide aux
Immigrants", Montreal

To The "Centro-Italo-Canades
Giovanni Caboto", Montreal

Culture and History of Crete Comes
Alive for Montreal Youngsters

Greek Folk Dance Instruction for
Children and Adults

Music, Songs and Dances of Italy

To The Szechenyi Society Inc. of
Montreal

To The B'Nai Brith Women's Council
of Montreal

To U.N.I.F.Y Canada Committee
(Understanding National Identity
among Franco-Ukrainian Youth)

Онтаріо

Ukrainian-Canadian Folk Songs to be
Published

Polish Student Theatre, Arabeska,
Receives Grant

Festival Can-Uk (A Canadian
Ukrainian Dance Festival)

Maltese 50th Anniversary Festival

Y.W.C.A. Program for Immigrants

Korean Cultural Festival

Greenfield International Folk
Festival

University of Ottawa Slavic Club
Plans Film Week and Slavic Art
Exhibition

Help for Moroccan Jewish
Immigrants

Assistance for Greek Newcomers to
Canada

To "Internats" of Hamilton, Ontario

To The Estonian Central Archives in
Canada, Toronto

To The Polish-Canadian Research
Institute, Toronto

To The Canadian Estonian Historical
Commission, Toronto

To The Santa Cecilia Chorus, Toronto

To The Indo-Trinidad Cultural
Society of Canada, Toronto

To The Inter-Agency Council for
Services to Immigrants and Migrants,
Toronto

To The India-Canada Association of
Ottawa

To The Croatian Peasant Society,
Toronto Branch

To a Chinese Instrumental Music
Group of the University of Toronto

To The Canadian Polish Congress,
Kitchener

To The Canadian Black Studies
Resources Centre, University of
Western Ontario, London, Ontario

To The Native Resource Centre of
the Cross-Cultural Centre at the
University of Western Ontario,
London

To The International Services of
London, Inc., London

To The Latvian Relief Society of
Canada, Toronto

To The Polish Alliance of Canada,
Branch 20, Windsor, Ontario

Маніトоба

Ukrainian-Canadian Committee to
Translate Ukrainian Folklore

To The Jewish Historical Society of
Western Canada, Winnipeg

To The Portuguese Association of
Manitoba in Winnipeg

Саскачеван

Folk Arts Council Sponsoring Folk Art Workshop

Educational Program on Multiculturalism organized by the Ukrainian Self-Reliance League of Canada

Альберта

Edmonton's Hungarian Dance Bouquet to Go on Tour

Ukrainian C.W.L. of Edmonton to Offer Courses in Ukrainian Folk Art and Handicraft

To The Filipino Canadian Society of Southern Alberta, Calgary

To The Danish Canadian Club of Central Alberta, Red River, Alta.

To The United Roumanian Fraternal Community of Freedom, Edmonton

To The Szechenyi Society In. (Hungarian Educational Committee)

Британська Колумбія

Japanese Music Group to Travel Province

Doukhobor Cultural Research

To The Chinese Canadian Citizens Association of Vancouver

To The Russian Community Centre of Vancouver

Latvian Song Festival of British Columbia Receives Grant

East Indian Culture to be Promoted

Hungarian Folk Dance Group to Participate in 1973 Valley Festivals

MINISTER OF STATE

MINISTRE D'ÉTAT

27 листопада 1972 р. прем'єр-міністер, вел. дост. П'єр Елліott Трудо запропонував мені стати членом його кабінету як міністер внутрішніх справ з відповідальністю за впровадження в життя і підтримання політики Канадського Уряду щодо багатокультурності.

Це для мене велика честь, бо ця пропозиція дала мені унікальну нагоду зосередити мою працю на створення в Канаді таких умов, у яких кожний з нас буде вільно почуватися канадцем, не потребуючи вирікатися своєї ідентичності як члена окремої культурної групи.

Ми, в Уряді Канади, переконані, що допомога і підтримка етнічних культур причиниться до збереження людського суспільства. Багатокультурність репрезентує, як це сказав прем'єр-міністер, "тріумф розсудку над пристрастями".

Я буду вітати поради й сугestії щодо нашої політики й програм. Якщо ви маєте якусь сугестію, яку варто розглянути й взяти до уваги в урядовій багатокультурній діяльності, прошу написати до мене. Я буду цінити й шанувати ваші погляди, які ви висловите.

Stanley Haidas

Станлей Гайдаш
Міністер внутрішніх справ
з відповідальністю за багатокультурність

ДОДАТКОВІ ПРИМІРНИКИ

Додаткові примірники цієї спеціальної секції п.з. "Політика Канадського уряду щодо багатокультурності" можна одержати на **письмове замовлення** від Міністра внутрішніх справ з відповідальністю за багатокультурність.
130 Slater Street, Ottawa, Ontario

Minister of State
Responsible for
Multiculturalism

ДОРОГЕ ГРОМАДЯНСТВО!

Ласкаво просимо всіх на традиційний

ПОЛТАВСКИЙ ВЕЧІР

присвячений 800-літтю м. Полтави

який відбудеться

у суботу, 12-го травня 1973 року, о год. 7.30 вечора в
залі колегії oo. Василіян — 3100 Weston Rd., Weston, Ont.

В КОНЦЕРТОВІЙ ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:

ГАЛИНА АНДРЕАДІС, співачка з Нью Йорку

“ВЕСНЯНКА”, танцювальна група під кер. Миколи Балдецького

На вечорі гратиме оркестра АНДРІЯ КОННА.

Буде багатий і смачний буфет з українськими традиційними стравами.
Обслуговуватимуть дівчата в народніх строях.

Всіх сердечно вітатимемо.

КОМИТЕТ ПОЛТАВСЬКОГО ВЕЧОРА

ЕДУКАЦІЙНА АКЦІЯ

Протягом квітня, який проголошено місяцем боротьби з раком в Канаді, добровольці Канадського товариства боротьби з раком відвідають доми та підприємства й роздадуть сотні тисяч інформаційних брошур.

“У цих брошурах наголошено методи запобігання і важливість раннього виявлення цієї хвороби, — заявила Джін Лейборн, предсідник едукаційної акції в районі Метрополітального Торонто. — цього року в них подано низку наново перевіреніх правил, т. зв. “Сім кроків до здоров'я”. Вони включають попередньо подавані сигнали небезпеки та сім правил, які вважаються кращими, ніж попередні, й спричиняються до зміни поглядів на рака серед громадськості на краще.”

Нові правила це:

1. Пройдіть медичний огляд та огляд зубів.
- 2 Спостерігайте за будь-якою зміною вашого здоров'я.
3. Зверніть особливу увагу на гулю чи рану, що не гоїться.
4. Не перебувайте забагато на сонці.

КАНАДСЬКЕ ПРОТИРАКОВЕ ТОВАРИСТВО спомагає

досліди

усвідомлення

обслугу пацієнтів

Ви можете допомогти

КАНАДСЬКОМУ ПРОТИРАКОВОМУ ТОВАРИСТВУ

Жертвуйте щедро на Квітневу Кампанію

5. Не куріть.
6. Пройдіть “Пап тест”.
7. Огляніть щомісяця свої груди.

Цього року в Канаді близько 65,000 захворіє на рака, й половина з них видужає через п'ять років від сьогодні та буде жити. Отже, вістка у цих брошурах це — вістка надії. “Але вилікування рака не залежить від магії, — сказала пані Лейборн. — Успішне лікування звичайно залежить від ранньої діагнози. Тому ми можемо повідомити кожного в Торонті, щоб він забезпечив себе перед раком через способи

раннього виявлення та зрозумів важливість медичного огляду.”

Хоч практика запобігання — це найкраща особиста зброя проти рака, однаке, це — не єдина зброя, як сказала пані Лейборн. Пожертви під час річної кампанії зібrikи фондів, яку проводить Канадське товариство боротьби з раком, дають змогу продовжувати досліди над причинами рака, досліди над ліками та методами кращого лікування пацієнтів хворих на рака.

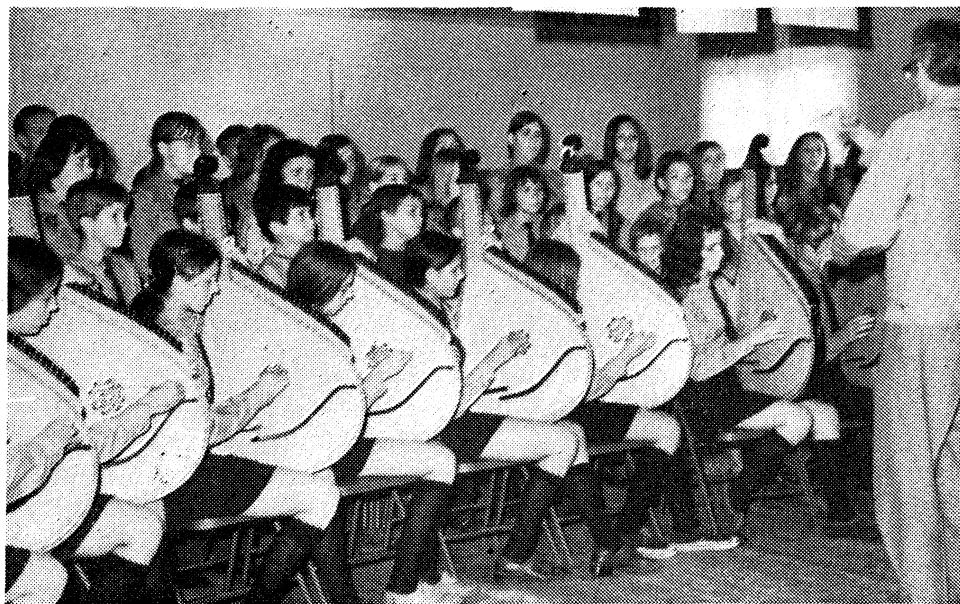
Пожертви зібрані під час квітневої кампанії також вживаються на поширення знання про рака та на службу опіки пацієнтів.

З ОДУМІВСЬКОГО ЖИТТЯ І ПРАЦІ

Табір ОДУМ-у в Міннесоті 1972 р.

Таборовий концерт співу та гри на бандурах.
Керівник інж. Володимир Вовк.

Юні одумівці роя "Орли". Виховник Володимир Криволап.

ДРУГИЙ З'ЇЗД ТОВАРИСТВА ОДУМІВСЬКИХ ПРИЯТЕЛІВ КАНАДИ

У п'ятницю 20 квітня 1973 року в Лондоні, Канада, в приміщенні Української Православної Громади відбудеться другий загальний з'їзд Товариства Одумівських Приятелів. З'їзд розпочнеться о годині 6:30 вечора. Головою ТОП-у Канади тепер є старший виховник - провідник ОДУМ-у Іван Данильченко.

ВСЕОДУМІВСЬКИЙ З'ЇЗД СТАРШИХ ВИХОВНИКІВ ОДУМ-У

Минулого року Об'єднання Демократичної Української Молоді прийняло новий статут. За новим статутом, за працю, життя і долю ОДУМ-у відповідають старші виховники. Вони поділяються на старших виховників кандидатів, учасників, дорадників та провідників. Членом Центрального Комітету ОДУМ-у може бути лише старший виховник-проводник. Ключеві обов'язки в Коші Старших Виховників (Гол. Управа ОДУМ-у) мають право виконувати лише старші виховники-проводники. У філіях ОДУМ-у голова філії, заступник і організаційний реф. та референт юнацтва мають бути також старші виховники - провідники або дорадники.

Перший всеодумівський з'їзд старших виховників (всі чотири групи) ОДУМ-у відбудеться в суботу 21 квітня 1973 року в Лондоні в Канаді в залі Української Православної громади при 151 King Edward Ave. На цім з'їзді старші виховники виберуть постійні комісії ЦК ОДУМ-у, новий склад ЦК ОДУМ-у, обговорять дальший план праці літніх таборів, зустріч ОДУМ-у США і Канади та ін. Зустріч ОДУМ-у цього року буде присвячена 800-річчю Полтави і відбудеться в Чікаго на День Праці 1, 2 і 3 вересня 1973 року.

БАТЬКИ!

Чи Ви вписали своїх дітей до
ОДУМ-у?

Якщо ні, впишіть їх негайно!

МАТЕРІ!

НОВА УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-У В ТОРОНТО

У неділю 18 березня 1973 року відбулися збори філії ОДУМ-У в Торонто, на яких було вибрано нову управу філії на 1973 рік.

Збори відкрив Микола Мороз. До президії обрано: голова — Вадим Коржанівський, заступник голови — Михайло Строчук, секретарка — Віра Бабенко. Микола Мороз звітував про працю протягом 1972 року, Наталия Байрачна — про фінансовий стан, а Віктор Педенко — від контрольної комісії. Потім відбулась дискусія над звітами. Перед виборами Микола Мороз закликав членів зборів добре обдумати кандидатури і вибрати таких осіб, які хочуть серйозно працювати.

До управи філії на 1973 рік вибрано: голова — Микола Мороз, перший заступник голови (організаційний референт) — Анатолій Терентів, другий заступник голови (референт юнацтва) — Михайло Строчук, секретарка — Віра Бабенко, фінансовий референт — Юрко Груненко, господарський референт — Микола Терентів, спортивний референт — Леонід Сотник, Контрольна комісія: голова — Василь Коржанівський, члени — Юрко Артеменко і Віктор Педенко.

Новій управі всі друзі широко бажають найкращих успіхів та витривалості у їхній цінній праці в організації молоді. **В. З.**

СТВОРЕНО ТОП В СТ. КЕТЕРИНС

Ініціативна група жіночтва, пані Огородник, Захарчевська і Гаврилюк, вирішили відновити працю ОДУМ-У в Ст. Кетеринс.

В порозумінні з Головною Управою ТОП Канади скликано надзвичайні збори батьків.

Збори відбулися при православній громаді, на які запрошено членів Головних Управ ОДУМ-У та ТОП-у:

Раїсу Ліщину, голову Г.У. ОДУМ-У, Олега Сандула, референта юнацтва, Ів. Данильченка, голову Г.У. ТОП-у, Федора Білаша, заступника голови, Галину Савранчук, секретарку Г.У. ТОП-у та Михайла Строчука, референта

спорту при філії ОДУМ-У в Торонто.

Головою зборів обрано пана Василя Лупула, секретарем Вол. Токаря.

Після вступного й привітального слова Івана Данильченка до присутніх, виступили Раїса Ліщину та Олег Сандул, зав'язалася жвава дискусія батьків.

Після дискусії і обміну думок обрано першу Управу ТОП міста Ст. Кетеринс і околиць в такому складі:

Василь Лупул, голова Управи; Степан Захарчинський, заступник і референт юнацтва; Волод. Токар, секретар; Микола Гаврилюк, скарбник; пані Галина Огородник, член.

Контр. комісія: Михайло Ранський, Михайло Скрипка, Єва Шотська.

Новообрана Управа відразу рішила створити Юний ОДУМ. На закінчення зборів гости з Торонто побажали новій управі єдності і успіху.

За Головну Управу ТОП Канади

Галина Савранчук — секретар

НА ПОШАНУ Т. ШЕВЧЕНКОВІ

Молодечна організація ОДУМ-У м. Неварк — Ірвінгтон Н. Дж. США, влаштувала свято на пошану великого українського поета Тараса Григоровича Шевченка.

Свято відбулося 18-го березня 1973 року в Українському Народному Домі м. Ірвінгтону Н. Дж. Відкрив його голова місцевої філії ОДУМ-У п. І. Череута. Він же заграв на піаніно американський гімн, а потім шевченківський "Заповіт".

У програмі свята були: виступ молодих бандурристів із школи українознавства з м. Бевнд Бруку під кер. проф. Р. Лівицького, декламація поеми Тараса Шевченка "Сон", що її виконали студентки каледжу і члени ОДУМ-У В. Приходько, О. Степова та Г. Слинсько, сольно спів п-ни Раїси Дідов-Валуйчик, яка під акомпанементом І. Череути проспівала пісні "Калина" та "Як би мені черезвички". В. Степовий заграв на скрипці, під акомпанементом В. Приходько елегію "На смерть Т. Шевченка", композиція М. Лисенка та "Концерто А мінор" А.

Бівалді. Кінцевою точкою свята був виступ жіночого Аңсамблю "Горлиці", який під керівництвом диригента В. Пташинського виконав 6 пісень, з них п'ять на слова Шевченка, а саме: "Прощай, світе...", "Вечір", "Буйний вітер", "Така її доля", "У перетику ходила" та пісню "Люблю, Вкраїну".

Сцена була прикрашена портретом поета. Під ним був краєвид, хата й околиця, в якій народився Т. Шевченко. (Мал. К. Степового.)

Присутні були задоволені добром виконанням програми.

На закінчення проспіваво украйнський гімн.

К. Степовий

ПОЖЕРТВИ НА ОСЕЛЮ ОДУМ-У "КИЇВ" У США

Оселя ОДУМ-У "Київ" в штаті Нью Йорк постійно потребує направ, добудови, та удосконалень. Для того потрібні кошти. З цьогорічної коляди на розбудову оселі "Київ" надійшли такі пожертві: 100 дол. — філія ОДУМ-У в Чікаго, 50 дол. — філія ОДУМ-У в Трентоні, по 15 дол. — Іван Воскобійник та Катерина Куряча, по 10 дол. — Павло Левченко, Марія й Сергій Євсевські, Сльга та Петро Гурські, Раїса та Юрій Іхтіарів, Ніна та Євген Кальман, Іван Вац, Микола Вац, по 5 дол. — Іван Савчук, Микола Малий, Юрій Криволап та Михайло Березинський. Разом надійшло 270 дол. Щира подяка філіям ОДУМ-У та всім жертводавцям за допомогу.

Пожертві на оселю ОДУМ-У слійті на адресу:

ODUM Resort Center, Inc.

**P. O. Box 40, RFDI
Accord, New York, 12404, USA.**

ДОРОГИЙ ЧИТАЧУ!

**Майбутнє "Молодої України"
залежить також і від Тебе!**

Приєднуй нових передплатників

"МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"!

У хаті кожного одумівця повинен бути журнал

"МОЛОДА УКРАЇНА"

З ЖИТТЯ ОДУМУ ЧІКАГО

В неділю 18 лютого 1973 р. відбулися річні збори філії ОДУМ-у Чікаго. Після уділення абсолюторії уступаючій управі, члени ОДУМ-у вибрали нову управу, яку очолив Володимир Косогор. У склад управи увійшли Микола Сідельник, Катерина Козальчук, Віра Коновал, Люба Петренко, Василь Вестеровський, Євгенія Косогор, Василь Коновал та Олексій Пошиваник, до контролльної комісії — Олексій Коновал, Віктор Войтихів та Іван Деркач. Приємно відзначити, що майже усі члени в керівництві ОДУМ-у студенти університетів, або із закінченою вже вищою освітою.

День перед цим корпорація "Свобода" придбання та утримання будинку ОДУМ-у також мала річні збори, на яких вибрано управу корпорації, головою якої є Федір Ревенко, а членами її: Володимир Котенко, Василь Косогор, Лука Ботвин, Степан Тарасенко, Василь Скиба, Іван Лисенко, Павло Коновал, Станіслав Дмитренко, Василь Сербу і Олексій Пошиваник. Контрольна комісія: Олексій Коновал, Василь Бражник, Микола Ляшенко. Це — батьки нашої молоді, батьки дітей, що уже виросли й пішли в люди, а також прихильники ОДУМ-у, що працюють і помагають виховувати молодь в українському дусі та дбають, щоб вона мала приміщення для своєї праці.

В ОДУМ-і існують гуртки молоді, з якими працюють виховники, та дитячі танцювальні й співочі групи. Для старшої молоді є струнний ансамбль, танцювальна група, бандуристи, хор бандуристів та дівочий хор, які радо приймають любителів співу, танцю й музики.

Між іншим, в неділю 11-го березня бандуристи ОДУМ-у під керівництвом Анатолія Луппо виступили на українській телевізійній програмі в Чікаго на станції 26. Програму присвячену роковинам Т. Г. Шевченка організував і провадив пан Маркович з Вашингтону, який уже двадцять шостий рік провадить на Сході США телевізійну програму "Година Українських Мелодій". Марія Чичула на зміні з паном Марковичем говорила про життя та творчість Шевчен-

ка на тлі картин. Марія також прочитала уривок з поеми "Розрита могила". Бандуристи ОДУМ-у проспівали три пісні до слів Т. Г. Шевченка.

Члени ОДУМ-у не тільки танцюють та співають, вони також вивчають українські традиції та культуру і прищеплюють любов і пошану до них нашому молодому поколінню. На Різдво одумівці ходили колядувати і добру частину коляди передали українським організаціям: оселі ОДУМ-у — 100 дол., журналові "Молода Україна" — 100 дол., "Сторінці ОДУМ-у" при "Українських Вістях" і Новому Ульмі — 50 дол., та 100 дол. на Українську Катедру при Гарвардському Університеті.

Ми і наші батьки залишили свої рідні землі, рятуючи своє життя аби уникнути жорстокого советського режиму. Ми залишили чудові полтавські зелені простори, чарівні Карпати, могутній Дніпро, та своїх рідних по всій Україні й Сибіру. Залишили їх ридаючи, а проте надіялися і вірили, що ситуація зміниться і ми повернемось до рідного краю.

Але минуло 25 років, і ми не пісвернулись, а осели в країні свободи та матеріяльного достатку. За цей час наша туга за Україною стихла. Звичайно, ми будуємо церкви, ставимо пам'ятники, добилися признання і запровадження українських студій в найкращих американських університетах: Гарвардському, Чікагському й Іллінойському. Це дійсно велике досягнення нашої єміграції — живий пам'ятник.

Все це робиться з національного обов'язку для наших дітей, молоді. І тут несподівано постає питання: а де ж наші діти, де ж та молодь? Чи ви знаєте, що сьогодні в США з української молоді від 8 до 18 років лише 10% належить до українських молодечих організацій та ходять до українських школ? У 1967 році в православних парафіяльних школах було 1800 учнів, а з кінцем 1972 року лише коло 700 учнів. Відомо, що в українських

католицьких школах, відсотково, справа також не краща. По деяких українських школах першої кляси вже немає. Отже за рік не буде другої, тоді третьої і так далі. А за кілька років української школи може зовсім не бути. Переважно у 3-ій клясі діти чудово читають, але механічно, і часто не розуміють, про що вони читають через малі запас звичайних українських слів, бо дома мало або зовсім не говорять по українському. Батьки посилають дітей до школи, сподіваючись і вимагаючи від учителя чудес у навчанні своєї дитини. А у коридорі школи чи будинку молодечої організації той самий батько чи мати звертається до своєї дитини по-англійському. А вчителі і вихованники молодечих організацій за пару годин на тиждень нехай роблять чудеса з іхніми дітьми.

А ми й далі будуємо для своїх, українських дітей, і не усвідомлюємо, що більшість з них не зможе говорити, читати чи писати по-українському.

Сьогодні в США вже не вимагається і навіть не популярним є перетворюватися на англосакса, а навпаки, заохочується, щоб етнічні групи затримували свою мову, культуру, релігію, і творили багатокультурну американську державу.

Дорогі батьки та майбутні батьки, говоріть з своїми дітьми по-українському. Посилайте їх до української школи, до церкви, до молодечих організацій, посиляйте на укр. табори — це будуть незабутні хвилини в іжному житті. А приклад батьків є найкращим учителем. Увіходьте разом з ними в українське громадське життя. Школа, церква, молодечча організація є допомічними і доповнюючими чинниками у вихованні.

Не забувайте, що виховання дитини починається і завершується від дитинства до дорослої людини у батьківській хаті, під крилом батьків. І там найскоріше можна передати любоз до всього українського і гордість за нього.

Ол. Пошиваник

ПРАЦЯ І РОЗВАГА

В п'ятницю 9-го березня ц. р. в спортивній залі УНО при 297 Каледж вулиці, в Торонто, відбулася забава, яку влаштували керівники українських молодечих радіо-програм, передаваних щосуботи з радіо-висильні CHIN-1540, починаючи від 11-ої год. ранку пластовою програмою, потім в 11.30 одумівська "Молода Україна", за нею йде Мунівська о 12-ій годині дня і студентська в 12.30.

Мабуть лише українцям притаманна риса громадського життя — ті, що керують радіо-програмою, мають підготувати матеріали, тексти, пісні, музику, новини. Вони так само мають подбати про гроши, щоб було чим заплатити за вживання радіостанції, а коли вирішили влаштувати забаву, щоб роздобути гроші для потреб радіо-програм, то виявилось, що крім керівників, не знайшлося бажаючих виконувати фізичну роботу, пов'язану з переведенням забави.

Дуже приємне враження на мене зробила керівник студентської радіо-програми Зірка Радь зі своєю симпатичною сестрою. Вони "добре забавлялися", тягаючи ящики з пляшками, цілий вечір робили порядки, без відпочинку. Отже вони виконували чоловічу роботу, яку не слід виконувати керівникам, а тимбільше дівчатам-студенткам. Де ж були наші гавалери, наші молоді джентельмені? Вони того всього не бачили, хоч були на забаві, бо вони пили пиво, курили, танцювали.

Керівник пластової програми Ірина Боер цілий вечір продавала квитки вступу, десь аж до 11.30 веч., отже теж "забавлялася". Тарас Мицик, керівник мунівської програми також не присідав цілий вечір, бо ж він "дома", залагоджував різні дрібні справи. Наш керівник радіо-програми Петро Родак (він продав найбільше квитків вступу на забаву, запевнивши успіх) дістав чи не найбільшу підтримку, бо до чого з'явилися два помічники: Михайло Строчук і моя скромна особа. Ми як "професіонали", міцно зайняли позицію в барі, яку й тримали до кінця. Кастила була непогана: в напівтемній залі, повитій цигарковим димом,

під звуки оглушливої дикунської музики стоять у барі панове-одумівці і розливають горілку, видають пиво. На прохання Зірки Радь квитки на горілку й пиво продавав цілий вечір Іван Паска.

Треба відзначити віддану і безкорисну працю щиро сердечного прихильника всієї української молоді в Торонто — Ярослава Коваля. Він допомагав влаштовувати забаву, робив закупи, допомагав у барі, і цілий вечір "мотався" в різних спра扎ах, пов'язаних із забавою.

Забава була успішна під тим поглядом, що сподівання, які керівники покладали на неї — спопнилися. Дві особи вигралі квитки подорожі літаком в обидва кінці: один до Багам, подарувала радіо-станція CHIN, виграла пані Аня Конечна, а другий до Флориди, подарувала генція Блюр Травел, виграв Юрко Мельник. Щодо Блюр Травел, то Маркіяна Когута, власника агенції, називають патроном української молоді. це від англійського "патрон", а слід називати меценатом, чим він справді є, бо завжди щедро відгукується на потреби української молоді.

Юрій Менделюк дуже добре вив'язався зі своїх обов'язків конферансье, публіка прийняла його широко і зесело. Спотіваючися, що його зустрічі з українською публікою в майбутньому будуть частіші, бо в цьому відчувається потреба.

Чи була ця забава успішна під іншими поглядами? Тяжко сказати так чи ні. Як на кого... на чий смак... Мені здається, що зовнішній вигляд модерних хлопців міняється на краще, тобто волосся тепер стрижуть коротше, ніж рік тому, і тримають у кращому порядку, вдягаються пристійно, але п'ють багато і курять, занадто. У великий мірі це стосується й до дівчат. Ще одне цікаве явище, яке мене здивувало: тоді, як оркестра грала танго, ніхто не танцював, натомість, як заграла модерні громоподібні "твори", танцювали всі, або переважаюча більшість.

Якою ж я хотів би бачити молодечу забаву? — питаете. — Охоче відповідаю: щоб хлопці були гарно підстрижені, бодай

до такої міри, щоб можна було розрізнати де хлопець, а де дівчина. Щоб хлопці і дівчата на забазу вдягали вишивані українські сорочки і блузки. Яка ж то краса. Щоб на забаві менше курити, пам'ятаючи, що куріння — це хвороба і для тих, що курять і для тих, що перебувають в їхньому оточенні, щоб менше пили алкогольних напоїв, бож алкоголь — це отрута, ворог людини; і щоб танцювали українські танки, як також європейські, а не тільки модерні, та щоб слівали українських пісень, а під час перерви сипали дотепами і деклямували твори кращих українських поетів. Оце і все. Дуже просто.

О. Х.

ГУМОР

**

— У мене ніхто не байдикує. Моя дружина вчиться грати на скрипці, донька — на фортепіано, а син на гітарі.

— А сам ви що робите?

— Я? О, я мовчки страждаю.

**

— Я не дуже високої думки про слонів, — сказала одна муха іншій.

— А чому?

— Ну хоча б тому, що вони не вміють ходити по стелі.

**

— Ура! Нарешті я одержав провідну роль у п'есі!

— Ти граєш головного героя!

— Ні, але я веду коня, на якому він іде!

**

— Мою дружину звуть Маргарита, і вона любить квіти, які мають її ім'я.

— Добре, що її звуть не Орхідея, це коштувало б тобі значно дорожче.

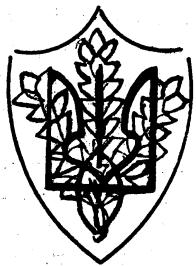
**

— Ти чого такий сумний?

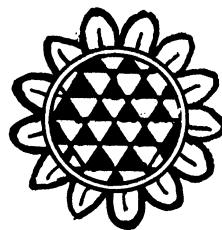
— Робота... Робота... Робота... з ранку до вечора, і нічого крім неї...

— І давно ти працюєш?

— Затра починаю.

СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ

Олена ПЧІЛКА

ВЕЛИКДЕНЬ

В зорі вбрана нічка гожа
Слухає, як служба божа
Відправляється в церквах.
Що палають всі в свічках.

Та не жде лише до останку:
Уступає місце ранку.
Дня провісник і гонець,
З ніччю перший він борець.

Він хапає в неї зорі,
Сягне в доли, понад гори,
І до церкви заодно
Заглядає крізь вікно.

А у церкві і знадвору
Все село людей до збору.
От по службі, навкруги
Вже обносять хоругви;

Білі ризи, світлі лица,
А край стежки освятиться —
Виглядає з хустинок
Стільки їжі, писанок.

Свічки на пасках палають,
Наче б ясні зорі сяють.
Хор веселих голосів
Великодний веде спів.

А з дзвіниці: у всі дзвони!
Щонайбільший б'є та стогне:
"Празник ва-ам..."
Праця на-ам!"

А дрібніші за ним жваво
Відбивають всім на славу:
"Великден!
Великден!"

Чує сонце і зі сходу
Зараз встало до народу
І з усміхнених небес
Сяє всім: "Христос Воскрес!"

ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ

З давніх-давен в Україні на Великдень цілий день в церквах дзвони дзвонили.

Розговівшись молоді парубки поспішли до церкви і собі ударити у дзвони і сповістити світові про велику радість воскресіння Господа.

При кожній церкві звичайно був дзвонар, який дзвонив сіпаючи вірьовки, прив'язані до сердець великих і малих дзвонів на дзвіницях. Хлопчаки юрмами оточували дзвонаря, щоб дозволив їм подзвонити. І якже в такий день він міг відмовити їм?

Дозволяв і навіть учив їх, як саме і у якого дзвона треба бити, щоб ловко виходило і тішило людей.

Були в Україні дзвонарі, що дуже добре вміли видзвонювати у дзвони — "грали", як казали люди. Це були справжні мистці своєї справи. Щонеділі чи у якесь велике свято, як от Великдень, дзвонар прив'язував до рук і ніг вірьовки від кількох малих дзвонів і починав видзвонювати у них, їм вторували середні дзвони і великий дзвін ніс на могутніх хвильах своїх величну фугу над землею. У середні дзвони і великий дзвонили помічники-учні дзвонаря.

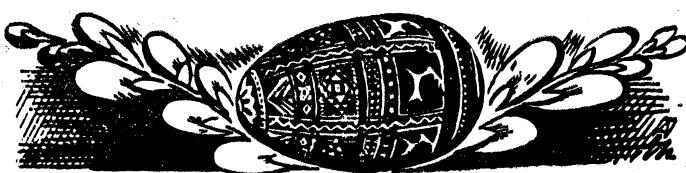
Вийшовши з церкви, люди не поспішли додому, а дивилися і слухали, аж поки дзвонар не переставав "грати на дзвонах".

Якщо у місті було кілька церков, то дзвонарі змагалися один з одним у "грані" і над містом цілий день лунав радісний благовіст. Хто чув ці божественні передзвони, ніколи не забуде їх.

З дзвонами було пов'язане ціле життя людини.

Вони вітали її народження, благовістили прихід свят і підносили її молитви до Бога, радісно сповіщали про молоде подружжя, супроводжували тих, хто йшов у світ, "де нема ні смутку, ні жалю". З ними було пов'язане все найдорожче: рідний край, релігія, родина, ми-нule й майбутнє.

Так було. А тепер не чути більше дзвонів в Україні. Московська влада зруйнувала церкви, перетопила дзвони на гармати. Але вони ще звучать у наших серцях. Ми віримо, що прийде день Правди і дзвони сповістять світові воскресіння України.

ПІВРІЧЧЯ ПРАЦІ ЮНОГО ОДУМ-У

У суботу 10-го березня закінчилося перше півріччя праці торонтського Юного ОДУМ-у. Юні одумівці розповіли про назви своїх роїв та свою співпрацю, за цей час. Співали пісень, деклямували вірші, говорили загадки, скромовики. Всі були в уніформах, разом біля 75 осіб в семи роях. Опісля висвітлювано діяпозитиви з одумівських таборів. Дуже цікаві були діяпозитиви, зроблені десять років тому.

Люба Макей,
Рій "Конвалії", Торонто

ЮНИЙ ОДУМ В ТОРОНТО

У цьому році торонтський Юний ОДУМ нараховує понад 90 юних одумівців, згуртованих у таких семи роях: "Золоті Орли", "Ягуари", "Варяги", "Конвалії", "Червоні Маки", "Фіялки" та "Ластівки".

Хлопці більше займаються спортом і ручними вправами. Дівчата вишивання, шиють і співають. Маємо також гутірки. Перед початком сходин біля 50 дітей навчаються народніх танців.

Олена Красиловець
Рій "Конвалії", Торонто

ПРО НАШ РІЙ

Наш рій називається "Ягуари", в ньому 12 хлопців. Всі хлопці віком від 10 до 12 років. Наш виховник—Володимир Бабенко, а заступник — Олексій Строчук. Кожну суботу маємо сходини від 2-4 години. У цей час ми співаємо, займаємося спортом, іграми та іншим. Ми цей рік мали гутірки про: Т. Шевченка, Л. Українку та дисципліну. Ми також були на демонстрації. Ми зробили емблему і зараз працюємо під нею.

Віктор Чміленко
Рій "Ягуари", Торонто

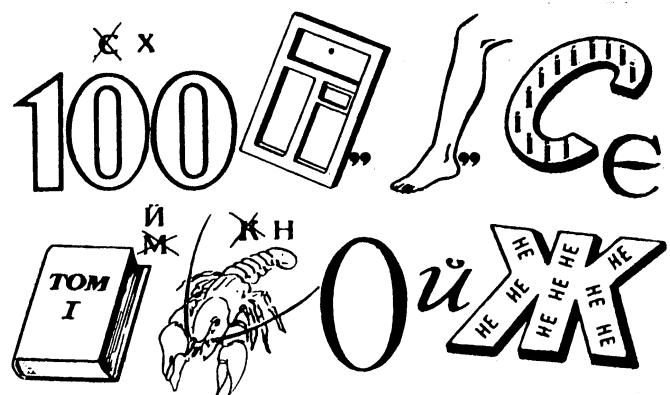
КОНВАЛІЯ

Ця квітка росте по цілій Канаді, а також в Україні та інших країнах. Це невелика багаторічна рослина. Стебельце її охоплюють великі овальної форми листки. На стебельці малененькі білі, трохи жовтуваті квіти-дзвоники. Цвіте конвалія у травні і дуже приємно пахне. Ягідки її червоні, вони отруйні. Конвалія лікувальна рослина, її квітами лікують сердечні хвороби.

Ми назвали наш рій "Конвалії", тому що це такі гарні й корисні квіти, і ми хочемо бути подібними на них: гарними і корисними.

Люба Макей
Рій "Конвалії", Торонто

РЕБУС

Яке прислів'я зашифроване у цьому ребусі?

ЗАГАДКИ

1. Не кущ, а з листочками, не сорочка, а зшита, не людина, а навчає.
2. Біле поле, чорне насіння; хто не вміє, той не посіє.
3. Стоїть дід над водою з червоною бородою; хто йде — не міне, за бороду ущіпне.
4. Марушка в семи кожушках; хто на неї гляне, той і заплаче.
5. У хлівці два ряди баранців і всі біленькі.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Квітень

9.4.1864	Народився поет Павло Грабовський.
14.4.1768	Повстання гайдамаків під проводом Максима Залізняка.
19.4.1848	Початок відродження галицької України і заснування у Львові "Головної Ради".
20.4.1622	Помер гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний.
20.4.1922	Помер композитор Кирило Стеценко.
21.4.1785	Катерина II затвердила кріпацтво в Україні.
23.4.1185	Похід князя Ігоря на половців.
24.4.1824	Народився поет Яків Щоголів.
26.4.1648	Гетьман Богдан Хмельницький здобув твердиню Кодак.
26.4.1890	Народився поет і літературознавець Микола Зеров.
27.4.1904	Помер поет Михайло Старицький.
29.4.1648	Богдана Хмельницького обрано гетьманом України.

3 нових видань

Зосим Дончук. Праця і нагорода. Видавництво "Власна хата". 1973 р. Філадельфія, США. Стор. 376. Обкладинка мистця Оксани Хоменко-Войтюк.

Петро Роєнко. Знавісні дні. Накладом автора. 1973 р. Торонто, Канада. Стор. 80.

Альманах Українського Народного Союзу на 1973 р. Річник 63-їй. Видавництво "Свобода". Джерзі Сіті - Нью-Йорк, США. Обкладинка і мистецько оформлення заголовків статей роботи артиста-маліяра Богдана Титли. Стор. 224.

Календар "Світла" на божий 1973 рік. XXXIV річник. Видавництво оо. Василіян. Торонто, Канада Стор. 192.

Календар "Слово" на ювілейний 1973 рік 55-річчя Самостійності Української Держави. В-во "Вільне Слово". Торонто, Канада. Стор. 144.

Наукове Товариство ім. Шевченка. Енциклопедія українознавства. Словникова частина 30. Головний редактор проф. д-р Володимир Кубійович. В-во "Молоде життя".

Kultura. Szkice, opowiadania, sprawozdania. Nr. 11/302 i 12/303, 1972. No. 1/304—2/305, 1973. Wydawca: Instytut Literacki, Paryz, France.

Бюлетень Комітету Українців Канади ч. 4, жовтень-грудень 1972. Вінніпег, Канада. Стор. 15.

The New Review. A journal of east european history Founded by Semen O. Pidhainy. Published by Alexandra Pidhainy. Editors: M. Mlademovic — McGill University, Oleh S. Pidhainy — Auburn University, Nicholas Lypowecsky — Managing Editor. University of Toronto Library. Vol. XI, No. 3 (48), September 1972 and No. 4 (49), December 1972. Toronto, Canada. Pages 64.

Пластовий Шлях. Орган пластової думки ч. 4 (35), жовтень-грудень 1972 р. Виходить що три місяці. Видає Головна Пластова Булава. Редакція колегія. Торонто, Канада. Стор. 80.

Життя і школа. Незалежний орган українського вчителівства та батьків у вільному світі. Двомісячник. Рік XVIII. ч. 5 (140), грудень 1972 і ч. 1 (141), січень 1973 р. Стор. 32. Видається і редактор д-р В. Луців. США.

Гуцулія. Ілюстрований квартальник гуцульського т-ва "Чорногора" в Чікаго. Ч. 1 (25), зима 1973 р. Рік VII. Редакція колегія. Чікаго, США. Стор. 40.

Українське козацтво. Квартальник Українського Вільного Козацтва. Ч. 1 (23), січень-березень 1973. Рік X. Редакція колегія. Стор. 48. Чікаго, США.

Світло. Український католицький місячник. Ч. 1 (601), січень, ч. 2 (602), лютий, ч. 3 (603), березень 1973 р. Рік XXXVI. Видають оо. Василіяни. Торонто, Канада.

Українське Православне Слово. Орган Української Православної Церкви в США. Ч. 1, січень, ч. 2, лютий, ч. 3 березень 1973. Рік XXIV. Стор. 24. Саутс Баунд Брук, США.

Евангельський Ранок. Український християнський місячник. Ч. 1075-1077, жовтень-грудень 1972. Детройт, США. Стор. 16.

Християнський Вісник. Орган Українського Евангельсько-баптистського Об'єднання Канади. Ч. 11-12, листопад-грудень 1972 і ч. 1-2, січень-лютий 1973. Рік XXXI. Стор. 20. Видає М. Подворняк. Вінніпег, Канада.

Евангельська Правда. Ч. 6, жовтень-листопад, ч. 7, грудень 1972 і ч. 1, січень-лютий 1973. Рік XXXIV. Стор. 24. Видає М. Фесенко. Торонто, Канада.

Віра і Наука. Український релігійний журнал. Ч. 64, січень-лютий, 1973. Бруклавен, США. Стор. 36.

Українська бібліотека ім. С. Петлюри в Парижі. Інформаційний Бюллетень. Ч. 29, січень 1973. Рік XV. Париж, Франція.

Наше життя. Ч. 9, листопад і ч. 10, грудень 1972. Ч. 1, січень і ч. 2, лютий 1973. Рік XXX. Місячник. Видає Союз Українок Америки. Стор. 32. Філадельфія, США.

Наша Батьківщина. Громадсько-політичний та літературно-науковий журнал. Ч. 276-277, червень-липень, і ч. 278-279, серпень-вересень 1972. Рік XI. Видає Сидір Кравець. Маунтейн Деул, Н. Й., США. Стор. 32.

Мітла. Журнал гумору і сатири. Виходить щомісяця. Ч. 9-10 (279-280), вересень-жовтень 1972. Видає Ю. Середяк. Буенос-Айрес, Аргентина.

Крилаті. Журнал українського юнатства. Ч. 11, листопад і ч. 12, грудень 1972. Ч. 1, січень і ч. 2, лютий 1973. Рік XI. Видає колегія. Брюссель, Бельгія. Стор. 24.

Юнак. Журнал пластового юнацтва. Ч. 12 (112), грудень. Рік X. Ч. 1 (113), січень, ч. 2 (114), лютий, ч. 3 (115), березень 1973. Рік XI. Видає Головна Пластова Булава. Редакція колегія. США.

Готуйсь. Журнал пластового юнацтва. Ч. 12, грудень 1972. Ч. 1 (186), січень, ч. 2 (187), лютий, ч. 3 (188), березень 1973. Рік XI. Видає Головна Пластова Булава. Редакція колегія. США.

ГУМОР

**

Відомий композитор Росіні довідався, що у Франції кілька його багатих шанувальників вирішили поставити його статую.

— Скільки коштуватиме статуя? — питає музика.

— Приблизно десять мільйонів франків, — була відповідь.

— Десять мільйонів?! — здивовано вигукнув Росіні. — Але я згоден за половину того сам стати на п'єдесталь!

В РЕСТОРАНІ

Клент до господаря ресторану, де він погано повечеряв:

— Пане, мушу вас поцілувати.

— Чому?

— Тому що ми більше не побачимось.

Подав *M. Грушевський*

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1,

LONDON, ONTARIO

(Pre-mix concrete)

**ДОБІРНИЙ, ФАХОВО
ПРИГОТОВАНІЙ**

О Б І Д

з ПОВНОЮ ОБСЛУГОЮ,
для ВЕСІЛЬ, БЕНКЕТІВ
та інших прийняття

JOE'S CATERING

WEDDINGS, SHOWERS,
BANQUETS
and OTHER RECEPTIONS

"THE BEST TREAT
and SERVICE"

Call 766-7471

J. WASIUK

ROCHESTER FURNITURE CO. LTD.

WAREHOUSE STORE

Великий вибір хатніх меблів:

віталень, спалень, їдалень, холодильники, пральні машини, електричні і газові печі, телевізори, радіо.

423 COLLEGE STREET

Toronto, Ontario

Tel.: 364-1434

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "МОЛОДОЇ УКРАЇНИ" ЖЕРТВУВАЛИ:

Танцювальний гурток ОДУМ-у "Веснянка", Торонто, Канада	\$5.00
Левченко Василь, Монреаль, Канада — з на- годи 65-ліття	25.00
П-во Юрій і Олена Лисик, Ошава, Канада — зі срібного весілля	20.00
Лисий Володимир, Міннетонка, Мінн., США	6.00
Павлюк Василь, Торонто, Канада	5.00
Кривак Микола, Літл Фалс, США	3.00
Берегулька Антон, Бостон, США	3.00
Свириденко Іван Гантінгтон, Конн., США	1.00

Жертводавцям щира подяка!

Ред. й адмін. "М. У."

**

Два власники собак хваста-
ються:

— Мій собака читає газети!
— Знаю. Мені про це говорив
мій Рябко.

♦♦

— Два грами нікотини вбива-
ють коня.

— Боже, навіщо ж було давати
коневі курити!

♦♦

З гордістю носив медаль, яку
його собака одержав на виставці.

УКРАЇНСЬКА ФІРМА
ОПАЛОВОЇ ОЛИВИ

ALASKA Fuel Ltd.

425 JANET STREET

Toronto 9, Ontario

24-годинна скора і солідна
обслуга!

Чищення і направа форнісів
безплатна.

Телефонуйте вдень і вночі
на телефон: 766-3040

Обслуга гарантована!

Е. ДУМИН

пропонує

ВЕЛИКИЙ ВИБІР
чоловічих, студентських
і хлоп'ячих костюмів
НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН
як також різних фасонів
і кольорів
СОРОЧКИ.

550 QUEEN STREET WEST

Toronto, Ontario

Tel.: 364-4726

ДО УВАГИ МОЛОДІ

Нарешті створено кореспонденційний клуб української молоді. Метою його є знайомство і зближення нашої молоді з різних країн світу, обмін думками, новими ідеями через листування. Зацікавлених мати друзів в інших країнах просимо подати свій вік, стать, зацікавлення й адресу, а також вік, стать і країну замешкання свого майбутнього кореспондента, "реп-пала" і додати 50 цнт.

Писати на адресу:

U. P. C.

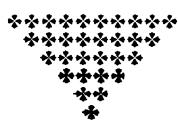
Doncaster 3108, Australia
30 Fairway Rd.

**

— Ви питаете, що я роблю? Ін-
коли підпираю паркан і думаю,
а інколи просто підпираю.

Ціна 50 центів
в США і Канаді

If not delivered please return to:
МОЛОДА УКРАЇНА
Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

Concrete Forming London Ltd.

LONDON, ONTARIO

(Foundations and floors.)

ПЕРША УКРАЇНСЬКА
ОПАЛОВА ФІРМА
**FUTURE
FUEL OIL LTD.
& SERVICE STATION**

945 BLOOR STREET WEST
Toronto, Ontario

24-ГОДИННА СОЛІДНА
І СКОРА ОБСЛУГА!

Чищення і направа форнесів
безплатна.

Скористайте з доброї нагоди
і замовляйте оливу в нас

Наши телефони:

Tel. Office: 536-3551

Tel. Night: 762-9494

КРЕДИТОВИЙ СОЮЗ

- Платить до **7%**
за заощадження
- Малі і великі, особисті
і моргеджові позички
- Життєва асекурація
на ощадження до \$ 2.000
позички до \$10.000
- Особисті чеки; чеки для
подорожуючих
- Оплата за газ, електрику,
воду і телефон
- 22 роки на службі Рідного
Народу.

**ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ!
ЩАДІТЬ І ПОЗИЧАЙТЕ в
SO-USE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.**

406 Bathurst St., Toronto 2B, Ont.
Branch Office:
3338 Lake Shore Blvd.,
Toronto 18, Ont.

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ СОЮЗ

БРАТСЬКА ЗАПОМОГОВО - ОБЕЗПЕЧЕНЕВА ОРГАНІЗАЦІЯ
В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

що нараховує понад 24 тисячі членів і понад \$8,500.000.00
членського майна.

Український Робітничий Союз має добірні найновішого типу поліси обезпечення на дожиття і на посмертне для старших і дітей членів. Помагає бідним, хворим і нездібним до праці членам. Помагає своєму українському народові морально і матеріально в його стремлінні визволитися з чужого поневолення і здобути самостійну, соборну, демократичну Україну. Помагає матеріально освітньо-культурним, видавничим, церковним та спортивним справам. Помагає матеріально незаможним, здібним в науці, українським студентам у вищих школах. Видає свій, демократичного напрямку часопис-тижневик "Народня Воля" українською і англійською мовами та англомовний журнал для молоді "Форум". Для вигоди своїх членів і всіх українців провадить літній вакаційний оселю "Верковина" з мальовничим розкішним парком, модерно устаткованими кімнатами, купанням у власному природньому озері та купальному басейні, спортом і культурною розвагою в Кетскільських Горах в Глен Спей, Н. Й.

Головний осідок УРСоюзу:

440 WYOMING AVENUE, SCRANTON, PA., U. S. A.

Телефони: 342-0937 або 347-5649